

DRAUGAS

PERIODICALS
April 30, 2004
Vol. XCIV

95-IEJI METAI

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 30, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-29-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 84
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Šiomet — XXVIII olimpinės žaidynės. „Lituanica“ išeikė „United Serbs“.
2 psl.

Ar baimė sugriauš olimpiadą. Taiką ir Palestinoje sunku įžiūrėti. Pranešimas dėl LR prezidento ir Europos Parlamento rinkimų.
3 psl.

Laiškai, nuomonės, komentarai Lietuvių fondo ir Lietuvių Bendruomenės „skyrybų“ klausimu.
4 psl.

23-čia anglų kalbos pamoka. Mamentovas pakviestas dainuoti ES šventėje Berlyne.
5 psl.

Šaunios „Trubadūro“ pabaigtuvės. Naujas „Pensininko“ numeris.
6 psl.

Sportas

* Lietuvos valstybinė futbolo rinktinė trečiadienį Minske pralaimėjo draugišką tarpvalstybinę rungtynę Baltarusijos komandai 0:1 ir patyrė antrąjį pralaimėjimą šiais metais. Prieš mėnesį mūsų šalis svečiuose nusiėjo Izraelio rinktinę 1:2.

* Lietuvos šokėjų ant ledo poros Margaritos Drobizko ir Povilo Vanago sprendimas sugrįžti į didįjį mėgėjų sportą ir dalyvauti penktosiose olimpinėse žaidynėse 2006 m. Turine yra jų pačių priimtas sprendimas, kurio niekaip nelemia sporto vadovų nuomonė. „Aš asmeniškai juos atkalbinėjau, tačiau jie yra suaugę žmonės ir sprendimą priėmė patys“, sakė Povilo mama, atsakydama į LTKO prezidento Artūro Poviliūno klausimą, ar sportininkai yra pakankamai tvirti psichologiškai, kad atlaikytų galimą nesėkmę. L. Vanagienė teigė neturinti pagrindo abejoti jų meistriskumu ir galiūbėmis, nes pora itin daug dirba, nuolat dalyvauja parodomosiose varžybose.

* Lietuvos vyrų šachmatų čempionato finalinėse varžybose Vilniuje po devynių ratų pirmąją vilnietis Darius Zagorskis, turintis 6,5 taško. Jis trečiadienį išeikė radvilikių Airdą Savicką.

* Lietuvos krepšinio lygos (LKL) čempionato pusfinalio trečiosios rungtynės trečiadienį nugalėjo titulą ginantį Kauno „Žalgiris“ be sirguliuojančio Arvydo Sabonio namie išeikė Vilniaus „Sakalus“ 118:88 ir, laimėjęs žaidimą iki 3 pergalių 3-0, pateko į finalą.

Naujausios žinios

* Lietuvai tapus ES nare, santykiai su Rusija nepablogės, mano A. Brazauskas.

* Lietuviai į gyvenimą Europos sąjungoje žiūri optimistiškai nei kaimynai latviai ir estai, rodo apklausa.

Baltijos valstybių vyskupai sveikina Europos sąjungos plėtrą

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyskupai sveikina Baltijos valstybių žmones su Europos Sąjungos (ES) plėtra.

Kaip pranešė Lietuvos Vyskupų konferencija, penktame Baltijos valstybių Vyskupų konferencijų susitikime Taline, dalyvaujantys Lietuvos, Latvijos ir Estijos katalikų vyskupai, džiaugiasi išsiplėtusia bendrija bei ragina žmones drąsiai žvelgti į ateitį.

„Po dviejų dienų trys Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva — drauge su kitomis

septyniomis valstybėmis taps visateisėmis Europos Sąjungos narėmis, grįždamos į tą tautų šeimą, kuriai jos visuomet priklausė ir nuo kurios daugelį metų buvo jėga atskirtos“, rašoma pareiškimė.

„Mes, Katalikų bažnyčios šiose trijose valstybėse vyskupai, šiuo lemiamu mūsų mylimų kraštų istorijos momentu visapusiškai dalijamės su bendrapiliečiais pasididžiavimu ir džiaugsmu. Suvokdami praeities sunkmečius ir daugybę kenčių, patikėdami ir drąsiai žvelgiant į ateities galimybes

bei iššūkius“, sako bažnyčios vadovai.

Katalikų bažnyčios vyskupai mano, kad „trys Baltijos valstybės yra gyvi kultūrinių turtų centrai, turintys turtingą paveldą, kuriuo tikrai gali prisidėti prie žmogiskosios ir dvasinės naujosios Europos plėtos“.

„Mūsų tautos, skausmingai patyrusios gyvenimą be laisvės ateistinėje visuomenėje, gali padėti tikėjimo ir religinių vertybių svarbą saugant žmogiskąjį orumą ir visapusiškai ugdati žmogaus asmenybę“, rašoma pareiškimė.

Pareiškimą pasirašė Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Rygos arkivyskupas metropolitas kardinolas Janis Pujats, Estijos apaštališkosios administracijos vardu arkivyskupas Peter Stephan Zurbruggen.

Baltijos valstybių Vyskupų Konferencijų suvažiavimas vyko balandžio 27-29 d. Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Skandinavijos katalikų Vyskupų Konferencijų nariai paminėjo Estijos apaštališkosios administracijos išteigimo 80-ąsias metines.

K. Prunskienė išteisinta dėl bendradarbiavimo su KGB

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Lietuvos apeliacinis teismas ketvirtadienį patvirtino, kad Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos komisijos KGB veiklai tirti pirmininkas Balys Gajauskas negali skusti parlamentarės Kazimieros Prunskienės išteisinimo dėl bendradarbiavimo su KGB.

Teismui priėmus tokią nutartį, Vilniaus apygardos teismo sprendimas, kuriuo parlamentarė ir pretendė į kandidatės pirmalaikiuose prezidento rinkimuose užregistruota K. Prunskienė pripažinta nebendradarbiavusi su Sovietų Sąjungos Valstybės saugumo komitetu — KGB, išiteisėjo galutinai.

61 metų K. Prunskienė ketina kandiduoti į Lietuvos Respublikos prezidentus.

Ikalčių byloje dėl korupcijos Sveikatos apsaugos ministerijoje daugėja

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Ikalčių, tiriant korupcijos skandalą Sveikatos apsaugos ministerijoje, pakanka ir jų daugėja.

Tai po susitikimo su laikinoju prezidentu Artūru Paulausku trečiadienį sakė Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) vadovas Valentinas Junokas. STT tiria konkursų dėl 6 milijonų litų vertės medicininių technikos įsigijimo ir 8 mln. litų vertės rentgeno aparatų įsigijimo aplinkybes.

STT vadovas tikisi, kad ikitęsiminį tyrimą pavyks užbaigti iki rugšėjo ar spalio mėnesio.

„Nors tai yra labai sąlygiška“, pažymėjo V. Junokas.

Jis taip teigė nenorintis atskleisti, ar gali būti daugiau

Ketvirtadienį laikinajam Seimo pirmininkui Česlovui Jursėnui jo kabinete buvo įteikta daugiau kaip 100,000 Lietuvos gyventojų, pritarusių siūlymui nuo 18 proc. iki 5 proc. sumažinti pridėtinės vertės mokestį (PVM) šildymo paslaugoms, parašų. Parašus įteikė Liberalų ir centro sąjungos (LiCS), kuri surengė parašų rinkimo akciją, pirmininkas Artūras Zuokas. Nuotr. (iš kairės): Seimo narys E. Masiulis, Seimo pirmininko pavaduotojas G. Steponavičius, Liberalų ir centro sąjungos pirmininkas A. Zuokas ir laikinasis Seimo pirmininkas Č. Jursėnas.

Seimas pritarė A. Pociaus paskyrimui

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Seimas ketvirtadienį pritarė laikinojo prezidento Artūro Paulausko pasiūlytai Arvydo Pociaus kandidatūrai į Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinio direktoriaus.

VSD generalinį direktorių Seimo pritarimu skiria ir atleidžia prezidentas.

Kaip informavo laikinojo prezidento Artūro Paulausko sekretoriato, įsakus dėl ankstesnio VSD vadovo Mečio Laurinkaus atleidimo ir A. Pociaus skyrimo saugumo departamentu vadovu A. Paulauskas pasirašys penktadienį, kuomet susitiks su abiem pareigūnais.

Seimo posėdyje už A. Pociaus kandidatūrą balsavo 64, prieš 1, susilaikė 11 parlamen-

Lietuva išduos Europos sąjungos valstybių formos vizas

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Nuo gegužės 1-osios, Lietuvai tapus ES nare, diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje pradės išdavinėti naujo tipo vizas, kurių forma nustatyta ES Tarybos nutarimu ir yra privaloma visoms ES valstybėms narėms.

Ketvirtadienį Užsienio reikalų ministerijoje (URM) surengtame vizų pristatyme URM Konsulinio departamento direktorius Vaidotas Verba teigė, kad naujoji Lietuvos visa savo forma niekuo nesiskirs nuo ES bei Schengen erdvės valstybėse išduodamų vizų.

Diplomato teigimu, visos yra „stipriai“ apsaugotos, todėl jas padirbti ar klastoti bus sudėtinga. Ateityje planuojama, kad vizose bus ir įrašytas asmens nuotrauka.

Kol kas ši Lietuvos visa galios tik kelionei į Lietuvą, tačiau pastarajai tapus Schengen erdvės dalimi, ji galios ir kelionėms į kitas Schengen erdvės valstybes. Lietuva prisijungti prie Schengen sutarties tikisi 2007-2008 m.

V. Verba pabrėžė, kad naujosios vizos bus pirmasis ES dokumentas, kurį Lietuva taikys visoms valstybėms.

Seimas tvirtina naują Vyriausiąją rinkimų komisiją

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Seimas ėmėsi svarstyti naują Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) sudėtį.

Parlamentarai ketvirtadienį po pateikimo pritarė atitinkamo nutarimo projektui ir ketina jį priimti antradienį. VRK nariai savo pareigas pradės eiti po to, kai duos priesaiką Seime.

Laikinasis Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas VRK pirmininku siūlo skirti jai jau beveik 10 metų vadovaujantį Zenoną Vaigauską.

„Z. Vaigauskas ir jo vadovaujamos jau dviejų kadencijų komisijos įrodė, kad Lietuvoje rinkimai organizuojami ir pravedami demokratiškai“, teigė Č. Jursėnas.

Tačiau opozicijos atstovai priekaištavo, jog VRK pirmininkas visai neseniai balsavo už tai, jog būtų leista į prezidentus pretenduoti per apkaltą nuo valstybės vadovo pareigų nuša-

lintam Rolandui Paksui. Dėl tos pačios priežasties Z. Vaigauską gyrė Liberaldemokratų frakcijos atstovai.

Č. Jursėnas sakė, jog šis sprendimas neturėjo jokios įtakos siūlant Z. Vaigauską kandidatūrą į VRK vadovus. Jis taip pat atmetė opozicijos priekaištus, jog kaip vienas iš pretendentų į prezidentus neturėtų siūlyti VRK pirmininko.

Č. Jursėno teigimu, Konstitucija nenumato kitos galimybės kaip tik Seimo pirmininkui teikti VRK pirmininko kandidatūrą.

Jis taip pat priminė, jog Z. Vaigauską į komisijos pirmininkus yra siūlęs ir Seimui vadovavęs buvęs konservatorių vadovas Vytautas Landsbergis.

64 parlamentarai balsavo už, nė vienas neabsavus prieš ir 4 susilaikius. Seimas po pateikimo pritarė nutarimo projektui dėl VRK sudarymo.

Socialliberalai suskubo registruoti savo pretendente

Vilija Blinkėvičiūtė
Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Laikinoji valdanciosios Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkėvičiūtė jau penktadienį ryte ketina Vyriausiąjai rinkimų komisijai įteikti pareiškiminius dokumentus dėl dalyvavimo pirmalaikiuose prezidento rinkimuose.

Galutinį sprendimą kelti V. Blinkėvičiūtę kandidatė turi priimti Naujosios sąjungos taryba, kurios posėdis šaukiamas penktadienį po pietų.

VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas patvirtino, jog V. Blinkėvičiūtė ketina įteikti pareiškiminius dokumentus šį penktadienį. NS prezidiumas trečiadienį rekomendavo partijos tarybai remti rinkimuose V. Blinkėvičiūtės kandidatūrą. Ši teigė dėl kandidatavimo apsisprendianti po tarybos posėdžio.

Seimas atidėjo R. Paksui kelią į prezidentus galinčių užkirsti pataisų pateikimą

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Seimas iki kitos savaitės atidėjo pataisų, kurios gali užkirsti kelią per apkaltą nuo prezidento posto nušalinamam Rolandui Paksui, vėl kandidatuoti rinkimuose, pateikimą.

Tai padaryta atsižvelgiant į Seimo Teisės departamento nuomonę, jog siūlomos pataisos neatitinka Konstitucijos.

Pagal Seimo Statutą, kilus tokioms abejonėms, savo išvadą turi pateikti parlamentinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Seimas pavedė komitetui apsvaistyti pataisas pirmadienį ir antradienį apsispręs, ar priimti jas svarstyti.

Opozicinės Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos atstovai pasipiktino, jog tokiame siūlymui pritarė valdanciosios

Socialdemokratinės sąjungos frakcijos atstovai.

Frakcijos seniūnas A. Kubilius pareiškė, jog konservatoriai daugiau nepasiduos socialdemokratų bandymui „žarstyti žarijas svetimomis rankomis“.

Spaudos teigimu, minėtų pataisų užregistravimas buvo suderintas su socialdemokratais, bet pastarieji patys nenorėjo jų registruoti, nes rinkimuose dalyvauja jų remiamas laikinasis Seimo pirmininkas Česlovas Jursėnas.

Pataisą, kurioje siūloma uždrausti penkerius metus prezidento posto siekti asmenims, nušalintiems nuo pareigų apkaltos proceso tvarka, užregistravo konservatorių Jurgis Razma.

Seimo Teisės departamento

nuomone, tokie siūlymai „būtų diskutuoti konstitucinės asmens rinkimų teisės ribojimo požiūriu“, nes išplėstų Konstitucijoje kandidatams į prezidentus keliamas sąlygas.

„Projekte siūlomos nuostatos konkuruoja su Konstitucijos normomis ir negalėtų būti įtvirtintos įstatyme be „išikišimo“ į konstitucinį reguliavimą“, teigia Seimo teisės žinovai.

Jų nuomone, tokių apribojimų nustatymas galimas tik keičiant Konstituciją.

Jeigu Seimas pritarė minėtoms pataisoms, Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) turėtų pagrindą neregistruoti R. Pakso. VRK jam jau išdavė parašų rinkimo lapus, nes dabar Konstitucija nedraudžia nušalintam asmeniui dalyvauti rinkimuose.

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS ČIKAGOJE

SERBAI ĮVEIKTI 3-2

Čikagos lietuviai futbolininkai — „Lituanicos“ klubas komanda ir praėjusį sekmadienį į namus grįžo su pergale. Tokiu būdu iš dviejų iki šiol turėtų rungtynių „Metropolitan“ lygos „major“ divizione, mūsų komanda pelnė 6 taškus (daugiau negu rudens rate per 9 susitikimus).

Balandžio 25 d. popietę, kuomet gana daug mūsų tautiečių Morton gimnazijos auditorijoje klausėsi „Trubaduro“ operos, tolumoje šiaurėje, netoli Wisconsin sienos, lietuviai įveikė „United Serbs“ komandą jų pačių aikštėje 3-2.

Pirmame kėlinyje pirmieji pasižymėjo lietuviai, kuomet iš gražaus V. Olšansko padavimo R. Jakubauskas ženklino 1-1. Tačiau ir šeiminingai nesnaudė, ir laikas nuo laiko atkakliai lietuviai vartus. Tik gerai juos laikė I. Šatas, jų pastangas paversdavo niekais. Tačiau vieną kartą ir jam nepasisekė, ir vartai išlygino 1-1.

Po pertraukos mūsų komanda rodė dar daugiau aktyvumo. Į aikštę išėjo L. Bytautas jau 5 — je antro kėlinio minutėje

padarė 2 — 1. Tada po poilsio aikštėn vėl išleistas A. Zinkevičius pridėjo ir trečiąjį.

Po to varžovai dėjo visas pastangas rezultatai išlyginti (jiems dar padėjo ir nelabai objektyvus teisėjas), priartėjo 2 — 3. Ypatingai, kuomet susidėdė ir aikštę paliko tvirtas gynėjas N. Puškorius, o vėliau ir M. Palaima, atsarginiai sužaidė prastai ir, tuo pasinaudoję, serbai ne kartą grasino mūsų vartams. O čia, kaip ir anksčiau, savo meistriskumą pademonstravo I. Šatas. Nors teisėjas, nežinia kodėl, pabaigoje dar pridėjo apie 9 minutes papildomo laiko, rezultato varžovai išlyginti nesugebėjo.

Kaip mums sakė treneris Gediminas Jarmalavičius, ir ši kartą žaidėjai pasižymėjo žaidybiniu drausme, vykdė visus nurodymus. Taip pat padėjo ir žaidėjų keitimas (o jų buvo 15). Treneris ši kartą pagyrė saugus V. Olšanską, G. Žutautą, L. Jakovlevą ir kitus. „Visi vyrai dėjo nemažų pastangų, kas mums atnešė pergalę“, — tvirtino laimingas treneris.

SEKMADIENĮ — RUNGTYNĖS NAMUOSE LEMONTE

Gegužės 2 d. „Lituanicos“ vyrai pirmą kartą ši sezoną rungtyniausi namų aikštėje — prie Pl. centro Lemonte. Jų varžovai — „Maroons“ vienuoliktė, kuri niekam lengvai pergalių neatiduoda. Prieš šią komandą reikės gerokai pakovoti, norint iškovoti pergalę, ypač, kuomet „Maroons“ rudens rate nepajėgė sukaupiti daug taškų ir nėra apsaugoję nuo iškritimo.

Beje, praėjusį sekmadienį „Maroons“ futbolininkai pateikė savotišką staigmeną, įveik-

dami vieną iš stipriausių komandų — „Eagles“, kuri yra laimėjusi praėjusių metų lauko futbolo čempionatą 2 — 0. Dabar „Maroons“ savo taškų kraitį padidino iki 13. Pirmenybinės lentelės gale su 5 taškais pasiliko „Green — White“, o priešpastutinėje vietoje su 10 taškų stovi „United Serbs“. „Lituanica“ su 11 taškų dabar eina 7 — oje vietoje ir, galimas daiktas, dar kils aukščiau. O tam būtina ši sekmadienį įveikti „Maroons“.

„LITUANICA“ VAŽIUOS Į TURNYRĄ

Birželio 5 d. Philadelphiaje rengiamas pirmasis po ilgos pertraukos Amerikos lietuvių futbolo turnyras. Jame yra jau užsiregistravusių 6 komandos iš įvairių JAV miestų.

Čia žada dalyvauti ir Čikagos „Lituanica“, ilgą laiką Amerikoje buvusi vienintelė

lietuvių komanda. Čikagiečiai galvojo samdyti specialų autobusą ir su juo vykti į šį turnyrą. Bet paaiškėjo, jog autobusas kainuoja daugiau negu 2,000 dol., nuo šios minties atsisakė. Dabar bus važiuojama keleiviais didesniais automobiliais.

E.Š.

KREPŠINIO NAUJIENOS

„Lituanicos“ klubo vaikai — stipriausi

Chicago Bulls Academy kiekvieną pavasarį organizuoja visų Čikagos ir apylinkės vaikų krepšinio sporto mokyklų apžiūrą, kurios metu nori patikrinti, kaip pasikeitė jaunių krepšinis per praėjusius mokslo metus.

Lietuviams atstovavo „Lituanicos“ klubo vaikų komandos, treniruojamos trenerių Stepo Žilio ir Aurimo Misevičiaus.

Malonu pasidžiaugti, kad visose amžiaus grupėse tarp mergaičių ir tarp berniukų mūsų jaunieji krepšininkai buvo geriausi ir tapo nugalėtojais. Antai, trenerio Stepo Žilio treniruojamos mergaitės — šeštosios įveikė visas penkis savo grupės komandas ir tapo turnyro nugalėtojomis. Gabaus trenerio auklėtiniai nugalėjo ir berniukų grupėje tarp šeštųjų,

septintųjų, aštuntųjų ir devintųjų. Pažymėtina, kad visos varžybos vyko vienos dienos bėgyje ir tai buvo didžiulis psichologinis bei fizinis krūvis visiems jauniems krepšininkams, tuo labiau ir jų treneriui Stepui Žiliui. Laimė, kad treneriui mielai talkininkavo visada ir pagalbai ateinantys Jurgis Riškus, kuris gerai vadovavo vyresniųjų berniukų komandai ir ji taip laimėjo prieš savo amžiaus gana pajėgias komandas.

Ne tik treniruoja, bet ir žaidžia

Treneris Stepas Žylis, pasirodo, dar yra ir aistringas savo krašto patriotas, tad jis, šalia jaunimo varžybų dar dalyvavo ir Kretingos komandos sudėtyje, žaidžiant labai atsakingose Čikagos lietuvių krepšinio lygos varžybose prieš trečiojoje vietoje įsitvirtinusių

Lietuviai atletai olimpiadoje.

Šiomet — XXVIII olimpinės žaidynės

ALGIRDAS VITKAUSKAS

Senosios — priešistorinės olimpiados

Prieš 2,800 metų, kai pasaulyje dominavo galingoji Graikų, Romos imperija, kurioje buvo aukšta kultūra ir ypač galinga karinė jėga, o su ja kryptingą fizinę kultūrą bei sportą: nuo mažumės vaikai buvo mokomi jėgos ir kovinių veiksmų, kad užaugę taptų gaisrais kariais ir karvedžiais, gebančiais vadovauti tūkstantams nuolankių karių — vergų. Kad geriau ir vaizdingiau būtų matyti karių — atletų pasirengimas, senųjų imperijų vadovai sugalvojo karių patikrinimo varžybas — olimpinės žaidynės. Žaidynių programa buvo sukomplektuota taip, kad būtų patikrintas ir karių greitumas, bėgant trumpus bei ilgus nuotolius, ir šoklumas — šuoliuojant į tolį ir aukštį, ir mėtymų galingumas, mėtant diskus ar stumdam akmeninius rutulius, ir karių gebėjimas valdyti ginklus — ietis ir kardus, durklus — atletų dvikovose ir net grupinėse kovose, ir pagaliau jų gebėjimas imtis ar muštis, panaudojant savo rankų jėgą, boksuojantis ir bendrą kūno jėgą — romėniškose — graikų imtynėse. Kaip matome, ir tais — priešistoriniais laikais — beveik prieš 3000 metų išsivysčiusiose ir aukštos kultūros valstybėse šalia proto lavinimo ir retorikos, buvo aukštai išvystyta fizinė kultūra ir sportas, karinis jaunimo rengimas. Nuo to — senųjų laikų ir atejo posakis: „sveikame kūne — sveikas protas“.

Olimpinės žaidynės vykdomos šūkiu: „Altius — Aukščiau! Citius — Greičiau! Fortius — Stipriau!“ Jis išliko iki šių dienų. Olimpinės žaidynės vykdomos kas 4 metus. Keturiolikai dienų visoje Elados žemėje ir Viduržemio jūros baseine — didžiosios imperijos valdose Olimpinį žaidynių metu būdavo nutraukiami visi kariniai veiksmai — įsivyravdavo taika, visuose frontuose tarp visų kariaujančių valstybių — buvo šventa pareiga nutraukti kari-

nius veiksmus, kad sportininkai galėtų ramiai varžytis ir demonstruoti aukščiausius rezultatus, tapti olimpiados čempionais. Čempionai buvo labai gerbiami: apdovanojami laurų vainikais, jiems gyviams buvo statomi paminklai, — jie tapdavo tautų didvyriais. Iš senųjų olimpinį žaidynių ir šiuolaikines buvo perkeltos gražios ir garbingos olimpinio žaidynių atidarymo ir uždarymo, sportininkų — nugalėtojų pagerbimo, tradicijos: saulės spinduliai prie Olimpo kalno olimpinės ugnies fakelo žiežimas ir estafetinis bėgimas, nešant olimpinę ugnį žiebtu fakelu, ir olimpinio aukuro žiežimas bei kūrenimas visų olimpinį žaidynių metu, ir 41 kilometro ir 195 metrų maratono bėgimas.

Tačiau, žlugus galingajai Romos imperijai, vos ne dviem tūkstantmečiais išnyko ir gražiosios olimpinės žaidynės.

Naujųjų laikų olimpinės žaidynės

1896 m. prancūzų gydytojo Pierre de Coubertin, sveiko gyvenimo būdo propaguotojo ir olimpinį idėjų entuziasto dėka, buvo įkurtas Tarptautinis olimpinis komitetas ir atkurtos šiuolaikinės olimpinės žaidynės, prisilaikant senųjų pagrindinių olimpinį žaidynių pagrindinių tradicijų bei papročių.

Vienintelio, ko nepajėgia padaryti šiuolaikinis Olimpinis komitetas ir judėjimas: sustabdyti šiuolaikinių žaidynių žudynių ir karų olimpinį žaidynių metu.

Dar blogiau — olimpinės žaidynės tapo aukščiausio padidinto pavojaus zona: nes jau vos ne pusamžį nebegalintys apsiginti nuo galingųjų okupantų arabai, norintys atkreipti viso pasaulio dėmesį, olimpinį žaidynių areną bando padaryti akivaizdaus keršto žydams vieta. Ir nuo 1968 m. olimpinį žaidynių metu imta labai daug demesio skirti žaidynių dalyvių apsaugai. O su tuo susijusios didžiulės išlaidos, kurios vis viena nepajėgia sumažinti įsivyravusio pavojaus jausmo.

Vasaros ir žiemos olimpiada

Iki 1924 m. vykusios olimpinį žaidynių metu buvo varžomasi ir vasaros, ir žiemos sporto šakose, todėl ir žaidynės vykdomos vasario-kovo mėn. Pagėdaujant sporto šakų federacijoms ir atskiroms valstybėms, nuo 1924 m. pradėtos vykdyti atskirai vasaros ir žiemos olimpinės žaidynės. Ir vienos, ir kitos — kas 4 metus.

Išsiplėtė ir abiejų olimpiadų programos, dabar apimančios daugybę vasaros ir žiemos sporto šakų bei milijonus sportininkų. Prieš kiekvienas olimpinės žaidynės vykdomos nacionalinės olimpiados, kurių metu kiekvienoje šalyje išaiškinami geriausi iš geriausių, kurie įgyja teisę dalyvauti, jau pasaulinėms tapusios, olimpinės žaidynės.

Trys olimpiniai komitetai — vieni tikslai

Šiuo metu pasaulyje veikia trys tarptautiniai olimpiniai komitetai:

- sveikųjų žmonių olimpinis komitetas;
- fizinį negalių — invalidų paraolimpinis komitetas;
- sutrikusio intelekto žmo-

nėms specialusis olimpinis komitetas.

Visi šie komitetai vadovauja kilniaisiais olimpinio judėjimo principais, kurių pagrindiniai tikslai:

- žmonijos sveikatos ir fizinio aktyvumo gerinimas;
- aukštų sportinių rezultatų siekimas;
- geriausių sportininkų išaiškinimas;
- visuomenės švietimas.

Visi komitetai, glaudžiai bendradarbiaudami, organizuoja labai plačią švietėjišką sveiko gyvenimo propagandą, organizuoja visuomeninius sveikatos renginius, šios srities mokslines konferencijas ir gražias, išpūdingas sportines šventes, paradas. Jie apsupa šimtus milijonų sportuojančiųjų mūsų planetos gyventojų. Tai sveikatos ir aukštos kultūros sporto ir meno renginiai, kurių organizavimas ir dalyvavimas juose — didelė garbė ne tik sportininkams, bet ir juos pasiuntusioms valstybėms. Šiandieniai aukščiausieji — olimpiniai sportiniai rezultatai — tai aukščiausi kultūros, mokslo laimėjimai medicinoje, farmacijoje, fiziologijoje, psichologijoje, technikoje, pedagogikoje, — tai pasaulinio mokslo ir ekonominio išsivystymo šalių laimėjimai.

Lietuva olimpiame judėjime

Carinės Rusijos okupuotoje Lietuvoje nuo 1896 m., kai prasidėjo olimpinis judėjimas, negalėjo būti nė kalbos, ir dėl menkos ekonomikos, ir dėl okupantų nenoro vystyti nacionalinius jausmus, nacionalinius judėjimus dėl ir taip priešiški nusiteikusių okupantų kraštų gyventojų nuotaikų.

1918 m. atkūrus nepriklausomą Lietuvos Respubliką, truko lešų kultūros ir meno, sporto plėtojimui, reikėjo rūpintis tautos ekonomikos kūriniu ir skubiu švietimu. Tad olimpinis judėjimas buvo menkai išvystytas ir organizuotas. Tiesa, mūsų futbolininkai, dviratininkai, lengvaatlečiai, dailiojo čiuožimo atstovai dalyvavo ir bandė įveikti 1924-1939 metų olimpinėse vasaros ir žiemos žaidynių varžybose, tačiau raiškesnių laimėjimų nepelnė.

Po Antrojo pasaulinio karo, kai mūsų kraštą okupavo sovietinė Rusija, kurioje dominavo militarizmas ir sovietinės diktatūrinės rusiškosios šovinizmas, kūno kultūra ir sportas buvo kaip sudėtinė didžiosios internacionalinės rusų tautos karinio parengimo dalis, valstybės finansuojama. Todėl neuostabu, kad pajėgiausi sporto klubai buvo sovietinėje armijoje, gavusioje pastovų ir labai didelį valstybinį išlaikymą. Veikė labai dideli ir galingi, valstybės gerai finansuojami, vaikų sporto mokyklų tinklai, sporto mokslinių tyrimų centrai, sąjunginiai ir respublikiniai olimpiečių rengimo centrai.

TSRS vadas Leonid Brežnev 1980 m. Maskvos olimpiados atidarymo metu sakė: „Šiandien tarp kapitalistinio ir socialistinio pasaulių karas persikėlė į stadionus, ir mes darysime viską, kad įrodytume pasauliui savo galybę ir pranašumą!“

Šiame militaristiniame fone gerai susiorientavo Lietuvos žmonės, švietimo sistema ir

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziandami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunumia. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktore — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatkauso. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
— Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvians sutvarkys dantis už priėmimą kainą.
Sustatmu kalbės angliskai arba lietuviskai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

sportinės organizacijos: Lietuvoje — buvo sukurta gera sportinė bazė ir mūsosue per okupacijos laikmetį išaugo puikus krepšininkai, lengvaatlečiai, plaukikai, irklautojai, kitų sporto šakų atstovai, kurie, patekdami į TSRS olimpinės komandas, laimėdavo ne tik Sovietų Sąjungai olimpinis medalius, bet tuo pat metu garino ir savąją Lietuvą. Visas pasaulis gerbė mūsų krepšininkų, žaidusių TSRS rinktinėse — Stasio Sonkaus, Modesto Paulausko, Arvydo Sabonio, Valdemaro Chomiciaus, Rimo Kurtinaičio, Sergejaus Jovaišos, lengvaatlečių — Birutės Zalagaitės, Antano Mikėno, Algimanto Balausko, Adolfo Varanausko, irklautojo Vlado Česiuono ir kitų olimpinėmis pergalėmis ir garbingais medaliais.

1980—1990 metais Lietuva turėjo net vienuolika aukščiausio lygio komandų, dalyvaujančių ir laiminciu Europos čempionatus ir pirmenybes, pasaulio irklavimo, plaukimo, lengvosios atletikos takeliuose, krepšinio, rankinio, stalo teniso salėse, sportinio ir standinio — medžioklinio bei šaudymo iš lanko šaudyklose bei stenduose, aviacijoje, sklandime ir parašiuozone — oro erdvėse. Lietuvos sporto bazėse buvo sudarytos geriausios sportavimo ir treniruotės, medicinos priežiūros ir mitybos sąlygos, kur augo mūsų vaikai, būsimieji čempionai, čia vystėsi šimtai tūkstančių mūsų vaikų — čia tvirtėjo mūsų tautos sveikata.

Tačiau laike visų okupacijos metų mes nebuvo laisvi ir negalėjome laisvai atstovauti savo kraštui tarptautinėje arenoje, olimpinėse žaidynėse. O, norėdami tai daryti, mes pirmausia privalėjome patekti, įsiveržti į TSRS sporto šakų rinktinės ir ten, atstovaujant sovietams, rodyti pasauliui, kad esame ir išliekame lietuviais — savo krašto patriotais. Būtent tai ir augino mūsų protuose ir širdyse meilę savo tautai ir tėvynei, puoselėjo didžiąją išsidavimimo mintį ir viltį. Įskaidinimai ir pažeminimai visuo-met susilaukdavo neapykantos reakcijas.

Keli prisiminimai iš mūsų olimpiečių pergalų

Tikriausiai nėra lietuvių, kuris neprisimintų tų įspūdingų olimpinį krepšinio varžybų akimirkų, kai olimpinį žaidynių finalinėse varžybose TSRS, iš lietuvių sudaryta krepšinio rinktinė, komanda susitikto su JAV čempionų komanda dėl aukso medalių. Pamenate mūsų neįsivaizduojamą, kai iki rungtynių pabaigos labai gerai žaidė lietuviai — Arvydas Sabonis, Rimas Kurtinaitis, Sergejus Jovaiša ir Valdemaras Chomicius, drauge su estu pergalingai įveikė pasaulio galingų, krepšinio tėvynės amerikiečių komandą. Pamenate, pasaulis su liudiesiu skelbė sovietų pergalę, o mes — džiūgavome ir didžiavomės mūsų mažos tautos didžiausiuoju laimėjimu olimpinėse aukštumose.

Arba iki šių dienų tautiečių atmintyje išliko ir mūsų galiūno — keturis kartus pasaulio, daugkartinio Europos čempiono lietuvio — kanonininko Vlado Česiuono pergalė Miuncheno olimpiadoje 1972 m. Kai jis po olimpinės pergalės viso pasaulio televizijos ekranuose pasakė, jog jis atstovauja Lietuvai, ar menate tą džiūgiją akimirką, kai lietuvaitė Ursulė, vilkinti tautiniais lietuviškais rūbais pribėgo prie ant olimpinės garbės pakyls stovio olimpino čempiono Vlado Česiuono ir ant jo pečių užėjo garbingiausią lietuvišką apdovanojimą — ažuolo lapų (žalumynų) vainiką, perjuostą tautinės trispalvės kaspinu.

Arba kilniausiu olimpinį žaidynių didvyriu 1956 metų Melbourne vasaros olimpiadoje tapo sportinio ėjimo TSRS čempionas lietuvis — tremtinys Antanas Mikėnas; jis, dalyvavęs dešimties kilometrų sportinio ėjimo varžybų trasoje, pirmuoju galingai išsiveržė į Melbourne olimpinį stadioną, netikėtai buvo priverstinai sustabdytas rusų saugumiečio — „trenerio“, „treneris“ įsakė, kad lietuvis sustotų ir palauktų gerokai atsilikusių rusų Ivan Spirin ir užleistų jam pirmenybę...

Bus daugiau

LR KONSULATAS PRANEŠA

Dėl Lietuvos Respublikos prezidento rinkimų ir rinkimų į Europos Parlamentą
2004 m. birželio 13 d.

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu, Lietuvos Respublikos prezidento rinkimai bei rinkimai į Europos Parlamentą bus rengiami tą patią dieną — 2004 m. birželio 13 d. Rinkimuose galės dalyvauti ir užsienyje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai.

Balsavimą Jungtinėse Amerikos Valstijose organizuos Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone, Generaliniai konsulatų Čikagoje ir New Yorke bei garbės konsulatų Clevelande, Los Angeles ir Seattle. Lietuvos Respublikos piliečiai galės balsuoti paštu arba atėję į minėtas Lietuvos diplomatinės bei konsulinės įstaigas.

Generaliniame konsulate Čikagoje kviečiame registruotis Lietuvos Respublikos piliečius, gyvenančius Illinois (IL), Ohio (OH), Michigan (MI), Indiana (IN) ir Wisconsin (WI) valstijose.

Asmenys, kurių duomenys bei adresas yra Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje sąrašas, pagal kurį buvo vykdomas balsavimas priva-

lomajame referendume dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje, registravimosi dalyvauti rinkimuose anketą gaus paštu. Gautą anketą prašome užpildyti ir grąžinti pridėtame voke į Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Čikagoje iki 2004 m. gegužės 12 d. Anketoje nepamirškite pažymėti, ar balsuosite paštu, ar asmeniškai atvyksite balsuoti į Lietuvos konsulinę įstaigą Čikagoje. Maloniai primename, jog 2004 m. birželio mėn. 27 dieną gali vykti pakartotinis balsavimas Lietuvos Respublikos prezidento rinkimuose (II ratas). Todėl anketoje taip pat prašome pažymėti, kaip ketinate balsuoti II rate, jei jis įvyks.

Aukščiau išvardintose valstijose gyvenančius ar laikinai čia esančius Lietuvos Respublikos piliečius, kurie nėra įtraukti į generalinio konsulato Čikagoje rinkėjų sąrašą, kviečiame registruotis generaliniame konsulate, nepriklausomai nuo to, ar dalyvavo ankstesniuose rinkimuose, ar referendumuose. Regist-

ruojantis prašome nurodyti savo vardą, pavardę, asmens kodą, paso numerį, adresą JAV ir kaip ketinate balsuoti (paštu ar atvyksite į balsavimo apylinkę).

Neužsiregistravus, Jūsų gyvenamoji vieta bus nenustatyta ir balsavimo biuletenis Jums nebus siunčiamas.

Jei rinkimų dieną busite Lietuvoje ir numatote balsuoti tenai, prašome registruotis Lietuvoje. Primename, kad balsuoti turėsite ten, kur užsiregistravote.

JAV gyvenančių ar laikinai esančių Lietuvos Respublikos piliečių sąrašai yra naudojami tik rinkimams organizuoti (balsavimui) ir saugomi tik Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose ir Vyriausiojoje rinkimų komisijoje.

Papildomai pranešame, jog 2004 m. rugsėjo mėn. 19 dieną yra numatyti eiliniai Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai (jeigu Seimas liepos mėnesį priims atitinkamą Konstitucijos pataisą dėl Seimo rinkimų datos, Seimo rinkimai vyks spalio

10 dieną). Generalinis konsulas Čikagoje prieš Seimo rinkimus netikrins rinkėjų sąrašų ir rinkimų biuletenius siųs tuo adresu, kurį rinkėjas bus nurodęs birželio mėn. 13 d. rinkimams. Rinkėjui pakeitus adresą iki Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų 2004 m. rugsėjo mėn. 19 d., prašome skubiai pranešti apie savo naują adresą diplomatinei atstovybei (konsulinei įstaigai).

Platesnę informaciją apie rinkimus bei balsavimo organizavimą galite rasti LR ambasados Vašingtone tinklalapyje www.ltembassy.us.org arba LR Vyriausiosios rinkimų komisijos tinklalapyje www.vrk.lt. Maloniai prašome apie galimybę balsuoti pranešti Jūsų pažįstamiems ir draugams, gyvenantiems JAV.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje adresas: 211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611, Tel. 312-397-0382; Fax 312-397-0385; E-mail: kons.cikaga@urm.lt

TAIKĄ IR PALESTINOJE SUNKU IŽIURĖTI

ALEKSAS VITKUS

Jei paskutiniųjų dienų įvykiai nerodo jokių galimybių greitai baigti karą Irake, ir atiduoti krašto valdžią pati irakiečių rinkta valdžia, nematyti taikos nei jau daugiau kaip 50 metų trunkančiame Izraelio-palestiniečių gincė.

Remdamas paskiausiai Izraelio planą, kuris visiškai sužlugdė palestiniečių viltis rasti teisingą Izraelio-arabų ginčo sprendimą, prezidentas Bush sudavė stiprų smūgį ir savo argumentams dėl jo vedamo karo prieš Iraką. Nors Bush sakosi ten kovojąs dėl Irako žmonių laisvės, tuo pačiu jis lyg peiliu durė į palestiniečių laisvės siekius, kai balandžio 14 dienos susitikime su Izraelio ministru pirmininku Ariel Sharon jis pasuko Amerikos politiką dar didesnę Izraeliui nuolaidumo kryptimi, sutikdamas su visais trimis pagrindiniais Sharon naujo plano punktais: pasitraukti iš Gaza teritorijos, pasilikti neseniai įsteigtose žydų kolonistų nausedijose Vakarų krante ir neleisti palestiniečiams grįžti į savo tėvų žemes dabartiniame Izraelyje.

Prez. Bush tame susitikime atbėgė milijonų palestiniečių patėgėlių teisę grįžti į savo žemes, prarastas 1948 metų arabų-Izraelio karo metu, aiškindamasis, jog „nuo tų laikų daug kas pasikeitė, ir kad reikia būti realistiui“. Tai yra ne tik lauzymas tarptautinės teisės, bet ir priimto tautų apsisprendimo principo, ir dešimtmečiais vesta Amerikos politika neleisti žydams kurti naujas kolonijas arabų apgyventose žemėse staiga taip pat pasisuko Sharon naudai. Tai rodo, kad nepaisant pvz. Bush neseniai padaryto pareiškimo neapleisti laisvės trokštančių irakiečių, — ne visi gali pasitikėti Amerikos pažadais.

Kai Amerika kovoja Irake, kad tam kraštui atneštų laisvę ir demokratiją, ir tuo pačiu pasitovumą visiems Artimiesiems

Rytams, prez. Bush nutarimas nusileisti Izraelio premjerui sukėlė tik daugiau nestabilumo ir smurto. „Kariaujame Irake ir dėl savo nedviprasmiškų interesų, — aiškiai pabrėžė gerai žinomas žurnalistas ir konsultantas Dennis Byrne savo (04.19) komentaruose „Chicago Tribune“, — „bet kokiu būtu Amerikai nauda, kai Bush sutiko nusileisti Sharon reikalavimų formulei, kuri tikrai privertė prie daugiau teroristinių veiksmų“. Faktas, kad Bush tą nuolaidą Izraeliui padarė, nepasitaręs nei su palestiniečiais, nei su kitiomis valstybėmis, net nei su JT, aiškiai rodo, kas čia groja pirmuoju smuiku, ir kaip mes mokame įžeisti savo draugus.

Toliau Dennis Byrne primena, jog jis nesutinka su šiuo prez. Bush argumentu: „Palestiniečiai negali grįžti atgal į savo žemes, nes jau tokia yra realybė. Tiek laiko praėjo, tad yra nerealu galvoti, kad kas nors galės grįžti į savo namus. Jei tokia pati logika būtų priimta ir Izraeliui, tai nebūtų nei to Izraelio valstybės“, — sako Byrne. Juk žydai, ar savo noru, ar išvaryti, Palestinos žemę paliko jau prieš maždaug 2000 metų, o savo gimtinę praradusių arabų prisiminimai yra tik vienos generacijos senukai!

Jei žydai turi teisę po 2000 metų grįžti į savo anų laikų žemes, tai ką galėtų sakyti, pvz., kad ir lietuviai? Pagal įvairių istorikų aiškinimus, ir jėie, indoeuropiečiai-aiščiai ir baltai-lietuviai, atsikraustė į dabartinę Lietuvą iš kitur. Pagal istoriką prof. Makauską, pirmoji baltų gyvenama teritorija buvo nuo Vyslos iki Volgos aukštupio ir siektė šiaurės Maskvos miesto ribas. Ar lietuviai šandien gali pareikalauti atsiimti tas žemes? Ne tik rusai, bet ir visas pasaulis tik pasi-juoktų.

Kai kurie žydai nenori masinio arabų grįžimo į šių dienų Izraelio žemes, nes bijo, kad Izraelis taptų daugiausia, o ne grynai izraelitų valstybe. To gal

bijo, ar turėtų bijoti, pvz., ir Lietuva. Tokią pat baimę turi ir daugiausia valstybė, kurios nori išlaikyti savo tautinį identitetą, stengiantis varžyti didelio skaičiaus svetimšalių imigraciją. Bet palestiniečiai nėra tie nepageidaujami svetimšaliai. Juk prieš 50 metų, kai prasidėjo visos tos bėdos, krašte aiškiai viešpatavo arabų, ne žydų, kultūra.

Dennis Byrne net ironizuoja tiems Amerikos politikams, kurie nori imigracijai plačiai atverti Amerikos sienas „Kur jis, — klausia Byrne, — kai reikiama protestuoti prieš Izraelio politiką neleidžiančią ten gimusiems arabams grįžti į savo tėvynę? Mes, amerikiečiai, esame imigrantų tauta, ir mes nelabai gerai jaučiame, kada kai kurios valstybės nori siekti tapti išimtinai islamiškomis ar net krikščioniškomis. Juk Amerika taip gerbia ir kitiems siūlo vadinamąjį etninį skirtingumą (diversity) ar įvairumą, o kai prieina prie Izraelio, „diversity“ kažkaip praranda patrauklumą.

„Jei mes paprastai nesutinkame su musulmonų istorija ir noru prie jų bendruomenės neprileisti ne jų tikėjimo „infidelis“ (netikintys), tai kodėl nesipriešiname prieš žydų norą išlaikyti savo Dievo (? — A.V.) jiems duotą valstybę grynai žydišką“, — vėl stebisi Byrne. Kai korespondentai paklausė prez. Bush, ar jo aprobuotas susitaikinimas su žydų naudėdijų palikimu arabų žemėse nesutrukdys ten bandomai pasiekti taiką, jis pakeitė temą, ir pradėjo kalbėti apie terorizmą.

„Problema yra ta, — aiškino prez. Bush, — kad yra teroristai, kurie žudo žmones, norėdami sustabdyti (taikos) procesą“. Sutikčiau, bet istorija rodo, kad terorizmas kaltinti galima abi puses. Prieš 50 metų žydų teroristinės, kaip Menachim Begin ir kitos, grupės kovojo prieš Palestinos mandatą dar laikiusius anglius ir prieš vietinius arabus taip pat žiauriai, kaip ir šandien kovoja kai kurie pales-

tiniečiai. Per ilgai ten tęsėsi neteisėybės, istorija ir kraujo praliejimas bei abišalė tautinė neapykanta, kad, užuot ieškojus kelio kaip nors išspręsti ir užgydyti tą kraujuojančią žaizdą, prezidento Bush pastarasis politinis žingsnis tik dar atitolins galutinį ir taiką, abiem pusėms priimtina, sprendimą.

Grįžęs iš susitikimo su prez. Bush, Sharon jautėsi tiek pergalingas, kad po kelių dienų (04.23), jis drįso įžūliai pareikšti, jog jo ankstyvesnis pažadas „neliešti“ (suprask — užmušti) Yasser Arafat jau nebegalioja. Savo pasikalbėjime su Izraelio žiniasklaida jis sakėsi tai minėjęs prezidentui Bush. Ką j tai Baltieji rūmai? „Taip, ta tema buvo kalbėta“.

Vis dėlto negalima sakyti, kad Izraelis nieko nebijo. Dar dviem dienoms vėliau, Izraelio prezidentas Moshe Katsav, nors turintis tik ceremonines valstybės valdymo pareigas, dviprasmiškai pareiškė: „Jei Amerika paprašytų mūsų, kad Yasser Arafat nesulikviduotume, aš manau, kad vyriausybė tokį prašymą patenkintų“.

Prez. Bush jau uždėjo ant Sharon plano savo „imprimatur“. Gal ir ne taip entuziastingai, prie Sharon plano prisidėjo ir Izraelio užsienio reikalų ministras Silvan Shalom, finansų ministras Benjamin Netanyahu, švietimo ministras Limor Livnat ir kiti įtakingi Likud partijos šulai. Po truputį aiškėja, kad artėjantis Likud partijos kongresas tą planą irgi patvirtins. Kadangi kai kurios kitos Izraelio partijos priešinosi Sharon planui, vyriausybėje gali įvykti pasikeitimų. Bet dar prieš tai vyriausias Izraelio prokuroras Menachem Mazuz žada nutarti, ar traukti Sharon į teisimą dėl įtariamos jo korupcijos ir kyšių ėmimo, ryšium su nepatogu dėl kelių priežasčių. Rezultatai buvo daug geresni, kai iš kelių pakartotinių radio transliacijų išrašą padarydavau išsklotinė mašinraščiu. Tuomet laidą atgaminti pavykdavo beveik šimtu procentų. Tokiais išrašais buvo galima pasinaudoti daug plačiau ir operatyviau.

Per įvairias pažintis, ekskursijas, keliones į Lenkiją, apsilankymus pas žmones kaimo

Ar baimė sugriaus olimpiadą?

Kadangi mūsų planetoje neramumai vis labiau grasina visuotinei taikai ir žmonių saugumui, didėja rūpestis, kad šios vasaros olimpiada gali būti labai patrauklus taikinytis teroristams. Amerikoje žurnalistas apklausinęs įvairių sričių atletus, besiruošiančius dalyvauti vasaros olimpiadoje Graikijoje, nemaža jų dalis pasisakė, kad dar iš esmės neapsisprendė, ar tikrai dalyvaus. Ne dėl pasirusimo stokos ar abejotimo savo galimybe gerai olimpiadoje pasirodyti ir galbūt laimėti medali, bet dėl teroristų baimės.

Nepaisant apsaugos priemonių, kurias Graikijos vadovybė, padedama daugelio kitų valstybių (įskaitant JAV) skuba įvesti prieš olimpiados pradžią, turbūt neįmanoma numatyti visų netikėtumų ir galimybių. Baimė, kad teroristai pasinaudos tokiu gausiu žiūrovų bei viso pasaulio atletų susibūrimu ir bent mėgins padaryti kokį išpuolį, yra visai reali.

Tiesa, tokia prielaida jau buvo ir anksčiau vykusiose olimpiadose, todėl olimpiadą ruošianti valstybė negalėjo nei išlaikyti, nei užtikrinti, kad publika ir atletai jaustųsi saugūs. Kol kas (išskyrus jau gerokai anksčiau Miuncheno olimpiadoje buvusį išpuolį prieš žydų atletus), rodos, didesnių problemų nebuvo. Vargiai sprogimą Atlanta, GA, parke, kai netolimame stadione vyko olimpinės varžybos, galėtume pavadinti teroristų išpuoliu, nors jis tuomet sukėlė nemažą šurmulį.

Graikija olimpinę žaidynių apsaugą jau išleidusi gerokai per 800 milijonų dolerių ir dar toli gražu ne galas. Manoma, kad ši suma gali peršokti ir vieno milijardo dolerių ribą, o gal dar daugiau. Tačiau įdomiausia, kad Tarptautinis olimpinis komitetas (TOK) šią savaitę už 170 milijonų dolerių pirkė apdraudą, jeigu dėl kokios rimtos priežasties reikėtų olimpinis vasaros žaidimus atšaukti. Tai pirmas kartas, kai TOK ryžosi žengti tokį žingsnį. Jau kalbama, kad greičiausiai bus pirktas apdrauda ir žiemos olimpiadai, kuri vyks Turino mieste (Italija) 2006 m., vasaros olimpiadai, vyksiančiai Beidžinge (Kinija) 2008 m., ir žiemos olim-

piadai, numatytai 2010 m. Vancouver, (Canada). Apdrauda dengia tik atvejį, jeigu olimpiados būtų atšauktos.

Svarbu, kad apdrauda padengtų bent dalį išlaidų, kurias patirtų ne tik TOK organizacija, bet ir jai priklausantys įvairių tautų komitetai. Be apdraudos jie visi įkristų į bankroto duobę, iš kurios neišsikapstytų daugelį metų. Žinoma, apdrauda nedengia nei atletų, nei įvairių reklamų bendrovių, kurios ypač pasinaudoja tokiais renginiais, reklamuodamos savo klientų gaminius, paslaugas, paslaugas. Reklamų kūrimui skiriamas nemažesnis dėmesys, kaip atletų, dalyvaujančių olimpiadoje, pasirodymui. Juo labiau, kad nemaža tų reklamų dalis numatoma ir tarptautinei rinkai. Nors, pvz., TV žiūrovus nuolatini žaidynių pertraukimas reklamomis labai erzina, bet verslininkai, mokėdami didelius pinigus už reklamų laiką, kaip tik padeda sumažinti olimpiados išlaidas.

Beje, apdrauda dengia ne vien nuo teroristinių išpuolių, bet taip pat nuo žemės drebėjimo, potvynių, žemės griūčių ir kitų nelaimių. Kad žemės drebėjimas Atėnuose nėra tokia „neįmanoma galimybė“, parodė 1999 metai, kai šiame mieste dėl tos priežasties žuvo 143 žmonės. Mat, Atėnų miestas pastatytas ant žinomų sprūdių, kuris gali „pajudinti žemę“ bet kuriuo metu.

Nepaisant kai kurių atletų bugštavimų, Graikijos vadovybė užtikrina, kad olimpiadą įvyks numatytą laiką — š.m. rugpjūtio 13–29 d. Dabar treniruojasi ne tik atletai, bet kariai, policija, tautinė gvardija, oro, vandens ir sausumos pajėgos, kad neliktų neapsaugoto jokio plyšio, pro kurį galėtų prasiskverbti žmonės, vedini piktų kėslų. Reikia tikėtis, kad iš tikrųjų toji apsauga bus pakankama ir taikus, džiaugsmingas kone viso pasaulio atletų susitikimas bei jų draugiškos varžybos sporto arenose netaps kruvinu karo lauku.

Žinome, kad vasaros olimpinės žaidynės Atėnuose ruošiasi dalyvauti ir daug lietuvių atletų. Tad mums svarbus ne tik jų laimėjimai ir medaliai, bet taip pat visapusiškas saugumas.

BALSAI IŠ TOLIMO UŽSIENIO

„Amerikos balso“ ir „Laisvosios Europos“ lietuviškų laidų misijai baigiantis

JONAS ČESNAVIČIUS

Nr.6

Kad daugybė žmonių klausėsi užsienio radijo laidų, nėra jokių abejonių. Tai būdavo pastebima (labiau techniškai) darbuotojų dažnų „perekūrų“ (rukymų pertraukėlių) metu imonėse ir organizacijose, kai kartais pokalbiuose išsakytų faktų ar įvykių šaltiniais netekdavo abejoti. Sovietinė visuomenė (jei taip galima išsireikšti) jautė didžiulį objektyvios ir daugialypės informacijos poreikį. Čia jau nekalbant apie sovietinės informacijos, žodžio laisvę, prieinamumą prie archyvų, bėda buvo ta, kad anais laikais ne kiekvienas įstengdavo įsigyti bent kokį trumpųjų bangų radijo imtuvą. Tačiau ir labiau paplitę Rygos radijo imtuvai VEF vidaus rinkai buvo gaminami su siauresne priimančių bangų dažnių juosta (papildomus kontūrus 13, 16, 19 m. bangų diapazonams pasigaminavome patys).

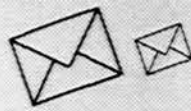
Sisteminiai klausymai, kartais kai ką pasižymėdavau užrašų knygtelėje ar tam skirtoje byloje. Na, tokių lietuviškų radijo laidų, kaip „Romos radijas“, „Amerikos balsas“, „Vatikano radijas“ transliavimo laikas daugeliui būdavo žinomas atmintinai. Kas kita tokių radijo stočių kaip „Liberty“, „Voice of America“, „Deutsche Welle“, „Free Europe“, radijo transliacijos tęsdavosi po keletą valandų arba net ištisą parą. Jos pateikdavo daugybę informacijos — per savaitę po keletą teminių programų. Tokias jau reikėdavo pasižymėti. Ilgainiui kilo mintis daryti išrašus ir magnetinę juostelę. 1970 m. pabaigoje pavyko „susikombinuoti“ pusiau namų darbo magnetofoną „Daina“. Pasidariau jam kojinių valdymą, prisijungiau ausines, jungtį su VEF. Tačiau ir tai pasirodė nepraktiška, nes iš vieno įrašo tiksliai atgaminti tekstą būdavo neįmanoma. Tai buvo nepatogu dėl kelių priežasčių. Rezultatai buvo daug geresni, kai iš kelių pakartotinių radijo transliacijų išrašą padarydavau išsklotinė mašinraščiu. Tuomet laidą atgaminti pavykdavo beveik šimtu procentų. Tokiais išrašais buvo galima pasinaudoti daug plačiau ir operatyviau.

Per įvairias pažintis, ekskursijas, keliones į Lenkiją, apsilankymus pas žmones kaimo

ratūros. Dažniausiai tai buvo nepriklausomybės metų spaudiniai, rečiau vietiniai nelegalūs straipsniai, Lenkijos lietuvių spauda, lenkų istorikų darbai Lietuvos istorijos tematika ir net lietuvių išeivijos Lietuvos istorijos veikalai, literatūros mokslo bei enciklopediniai leidiniai. Neapgalvotai, neapdairiai renkant informaciją, kaupiant ir panaudojant ją buvo galima ne tik prarasti, bet ir netekti tos pačios sovietinės laisvės. Džiaugiamusi tuo, ką turėjau. O turėjau tai, kas okupacijos metais galėjo būti tik Respublikinės Martyno Mažvydo bibliotekos ar Mokslo akademijos spec. fonduose. Gal dar pačiame sovietinio saugumo centrinių rūmų pastate? Ir prieinama labai siauram skaitytojų ratui (naudotis griežtai apibrėžtomis taisyklėmis). Tuomet, kai niekas dar nenumatė (net ir užsienyje) bolševikinio lagerio žlugimo, sukaupia informaciją turėjo neįkainojama vertė. Nors tokiomis žiniomis būdavo galima pasinaudoti tik įvertinus aplinką, situaciją, jas buvo galima skleisti tarp bendraminčių, bendrakeleivių, uždaruose pobūviuose ir per jau minėtas, valandų valandas trunkančias, darbo parūkomų pertraukėles.

Paminėsiu keletą tokių atvejų. 1971 metais LSSR pasirodė paskutinis (3-iasis) Mazosios lietuviškosios sovietinės („tarybinės“) enciklopedijos tomas. (Dar vadinamais „revoliucinio judėjimo dalyvių sąrašais“). Tuose sąrašuose ypač nepaigalėta vietos Lietuvos valstybės duobkasiams, lietuvių tautos genocido vykdytojams ir šiaip žudikams). Dar po 4 metų pasirodė jos abėcelinė rodyklė. Būdavo, kažkas apsidžiaugia sovietų mokslo laimėjimais. Tai, nutaikęs progą, imi ir įsiterpi, kad Amerikoje, „atrodo“, 1969 m. išleistas paskutinis, 36-asis Lietuviškosios enciklopedijos tomas. Tai jau įdomu! O iš kur tokia informacija? Iš „Amerikos balso“, 1982 metų, sausio 10 d. pranešimo (laida lietuvių kalba). O jei dar užsimeni, kad užsienyje išleista lietuviškoji enciklopedija ir anglų kalba, B. Kviklio 4 tomu „Musų Lietuva“ ir kt., tai kam pasidarydavo visai liūdna. Tai klausyk, kartais ir išgirsi iš pašnekevo: „Taip, taip. Aš girdėjau...“

Bus daugiau

Laiškai, nuomonės,
komentaraiLF ir JAV LB — teisybės
beieškant

Gaila, bet vėl turiu rašyti apie Lietuvos fondo užsipyrimą ir norą visiškai panaikinti susitarimą su Lietuvos Bendruomenės. Kadangi Lietuvos fondo suvažiavimas bus gegužės 8 d. ir jame bus daromi labai svarbūs nutarimai, dėl JAV Lietuvos Bendruomenės, todėl trumpai nupasakosiu visą istoriją ir prašysiu visų lietuvių, bet ypač Lietuvos fondo narių, daryti viską, kad tie nutarimai nebūtų priimti.

Lietuvių fondą nutarta įsteigti 1961 m. kovo 19 d., pasitarime, kuriame dalyvavo Lietuvos fondo iniciatoriai ir JAV Lietuvos Bendruomenės centro valdybos pirm. Stasys Barzdukas, vicepirm. dr. Algirdas Nasvytis ir kiti. Iš viso 25 asmenys. Po ilgų diskusijų, visiems dalyviams pasisakius, buvo nutarta ir taip užprotokoluota:

1. Lietuvos fondas steigiamas prie JAV Lietuvos Bendruomenės.

2. Fondui lėšas telkia jo iniciatoriai ir Lietuvos Bendruomenė.

3. Lietuvos fondą saugoja ir jo neličiamumą laiduoja patikėtiniai, parinkti iš aukotojų.

4. Lietuvos fondo pelną kasmet paskirsto komisija, sudaryta iš Lietuvos Bendruomenės centro valdybos atstovų ir aukotojų atstovų.

Pasitarimo dalyviai, džiaugdamiesi Lietuvos fondo steigimo entuziazmu ir pasitarime vyrausia tarpusavio nuosirdaus bendradarbiavimo dvasia, prašo paramos, ir šią dvasią taip pat perduoti ir plačiai visuomenei.

Aukoms siūsti einamąsias sąskaitas atidaro dr. A. Razma ir dr. Gediminas Balukas su JAV Lietuvos Bendruomenės centro valdyba. Priimamos ne tik tūkstantinės, bet ir bet kuri kita auka.

Remiantis šiuo nutarimu buvo įkurtas Lietuvos fondas, o adv. Algimantas Keželis surengė Lietuvos fondo įstatų ir 1962 m. kovo 14 d. inkorporavo (surašė charter) Illinois valstijoje. Žinoma, jo redaguotas „Charteris“ derinosi su Lietuvos fondo įstatais. Malonu ir dabar skaityti apie buvusią bendradarbiavimo dvasią. Daugiau ar mažiau toje dvasioje LF ir LB dirbo iki Lietuvos fondo suvažiavimo, įvykusio 2003 m. gegužės 3 d. Jame Lietuvos fondo taryba paruošė naują „Articles of Incorporation“, atimant iš Lietuvos Bendruomenės teises, kurios yra išvardintos Lietuvos fondo įstatuose 35, 39 ir 41 paragrafuose. Pagal juos, Lietuvos Bendruomenė skiria 3 atstovus į Pelną skirstymo komisiją, tvirtina įstatų pakeitimus, o Lietuvos fondo likvidavimo ar perdavimo klausimą turi patvirtinti JAV LB Tarybos kvalifikuota dauguma.

Lietuvių fondo vadovybė sako, nors savo tarpe turi tris teisingus, kad „jokie Illinois valstijos ar Lietuvos fondo įstatai nereiškia, kad būtų atsiklausta JAV Lietuvos Bendruomenės dėl „Articles of Incorporation“ pakeitimų“. Tikrai keistas galvojimas, nes tie „Charterio“ pakeitimai keičia ir LF įstatus, kuriuos JAV Lietuvos Bendruomenė turi patvirtinti, o jie net nebuvo JAV LB Tarybai pateikti tvirtinimui. Sakytum, čia yra užslepama žulikyse. Prisi-pažinsiu, kad aš anksčiau nesigilinau į „Charterį“. Man tik atrodė, kad jis legaliai leidžia tai korporacijai veikti. Dabar peržiūrėjus visus „Articles of Incorporation“, datuotus 1962.03.19, 1963.05.13, 1985.05.20,

1992.12.14, 1993.11.30 ir 2003.09.07. Pirmieji 5 „Charterio“ niekuo nevaržo JAV Lietuvos Bendruomenės ir derinasi su Lietuvos fondo įstatais. Tik paskutinis „Charteris“ nesiderina su JAV LB įstatais ir lauzo originalų LF ir LB užprotokoluotą susitarimą. Čia bandoma gudragalvauti ir atimti visas teises iš JAV LB. Sakytum, tai, pagal Lietuvos ūkininką, savotiška žulikyse, bet negi garbingus Lietuvos fondo darbuotojus vadinsi žulikais, geriau sakytum, jie sąmoningai ar nesusąmoningai suklydo ir dar nevelu jiems klaidą atitaisyti, nes niekas jų nevertė ir jokie Illinois įstatymai nereiškia JAV LB išbraukti iš Lietuvos fondo legalių bendradarbių. Čia buvo tik jų noras valdyti 15 milijonų dolerių.

Gegužės 8 d. jau čia pat, todėl prašau visus lietuvius, bet ypač Lietuvos fondo narius, dalyvauti LF suvažiavime arba siūsti savo igaliojimus tokiems nariams, kurie yra už bendrą darbą ir teises Lietuvos fondui ir Lietuvos Bendruomenei. Jei igaliojimus jau pasiuntėte, paprašykite, kad Jūsų balsus panaudotų bendram LF ir LB darbui ir kad atmetų LF tarybos projektą panaikinti dabartinius LF įstatus, kad pakeistų „Articles of Incorporation“, palikdami tokius, kurie buvo 1993.11.30, kad paruoštų LF taryba, drauge su JAV LB, naujus LF įstatus, kuriuose būtų grąžintos visos JAV LB teisės ir kuriuose būtų reikalaujama, kad pakeitimai „Articles of Incorporation“ turi būti tvirtinami JAV LB tarybos. Rašykite laiškus, siųskite E-mail ar skambinkite telefonu labai skubiai.

Kadangi aš pats dėl sveikatos negalėsiu dalyvauti suvažiavime, siūlau būtinai išsiaiškinti šiuos reikalus.

Paskutiniame Lietuvos fondo pranešime sakoma, kad Lietuvos fondo administracinės išlaidos 2003 metais buvo 214,108 dol., o atlygis tarnautojams net 80,102 dol. Tai gana stambios išlaidos, nes tik 1974 m. (12 m. po LF įsteigimo) Lietuvos fondas turėjo tik 147,547 dol. metinių pajamų. Taigi gerokai mažiau, kaip pereinę metus išlaidų. O pelno Lietuvos fondas paskirstė 1983 metais tik 160,000 dol. Taigi po 21 metų Lietuvos fondas paskirstė pelną mažiau, kaip pereinę metų išlaidų.

Nežinau kodėl, bet apyskaitoje nesakoma, kas ir kokius atlygius (algas) gauna. 80,102 dol. yra gana stambi suma, ypač kai LF yra daugiau ar mažiau visuomeninė organizacija ir žmonės dirba, pasiaukodami Lietuvos fondui. Bent taip buvo, kada man 22 metus teko dirbti Lietuvos fondo taryboje. Taip dirbo visi savanoriai, kada neturėjo nei kompiuterių, nei skaitinimo mašinėlių. Tikiuosi, kad gegužės 8 d. Lietuvos fondo vadovybė paskelbs, kas ir kokius atlyginimus gauna.

Vytautas Kutkus

Kur eina Lietuvos
fondas?

Kai kada nors bus rašoma išiešojimo veiklos istorija, tai Lietuvos Bendruomenė ir Lietuvos fondas užims svarbią vietą. LB savo veiklą pradėjo po Antrojo pasaulinio karo Vokietijoje, o čia atvykę persiorientavo ir veiklą išplėtė po visas JAV lietuvių gausias apylinkes. LF buvo įkurtas visuose dešimtmeciuose (1961 m.), susitarus su LB, kad bus vienas fondas, kapitalas neličiamas, ir tik iš gautų procentų bus remiamas lituanistinis švietimas, kultura

ir jaunimas.

Nuo pat pirmų metų įsisteigusi LF, JAV LB ėmėsi konkrečių darbų paremti Lietuvos fondą: jam rengė vajus LB apylinkėse, ragino apylinkes ir kitas organizacijas įsirašyti į LF narių eiles bei pavienius asmenis aukoti šiam fondui. Lietuvos Bendruomenės buvo uždėtos Lietuvos fondo kvotos, kurios buvo vykdomos su kaupu. Tuomet naujai atvykę lietuviai neturėjo savo kapitalo ir juos vargino išsikūrimo problemos, bet savo praktikuojamais pinigais, bent vienos savaitės uždarbiu aukojė Lietuvos fondui. LB dėka LF igavo visuomenės pasitikėjimą. Įstatai (ne visi iš karto) buvo keičiami, pritaikant prie laiko reikalavimų, o Lietuvos Bendruomenė juos patvirtinant, nenutolstant nuo LF steigėjų tikslų. LF veiksmingai ir pastoviai rėmė lietuvių išlaikymą, sutartinai su JAV LB trimis atstovais paskirstydami metinį pelną.

Daug metų buvo kartojama, kad konfliktų nėra tarp LB ir LF, kad jų ryšiai geri ir veiklia kiekviena savarankiškai, pagal susitarimą, kaip broliškos organizacijos.

Tačiau po 40 metų sėkmingos LF veiklos ir darnaus bendradarbiavimo su LB, kai kuriems naujiems LF tarybos nariams šis ryšys su LB ėmė nepatikti. Toks neigiamas LF elgesys buvo pastebėtas 1995 m. lapkričio 30 d. JAV LB tarybos suvažiavime. JAV LB prezidiumas išsiuntinėjo tarybos nariams suvažiavimo nutarimus ir paskelbė „Drauge“ (1995.11.15) ir „Pasaulio lietuvių“ (1996 sausio mėn.), „JAV LB XIV tarybai kyla susirūpinimas, kad Lietuvos Bendruomenės 1960 metais įsteigtas Lietuvos fondas vis daugiau atitolsta nuo JAV Lietuvos Bendruomenės, nes dauguma LF narių dėl kelionių atstumų negali dalyvauti LF metiniuose suvažiavimuose“.

Į šį LB tarybos suvažiavimo nutarimą dr. Antanas Razma parašė ilgą straipsnį (1996 m. vasario 3 d. „Drauge“). Jis teisingai išdėstė visą Lietuvos fondo pradžią, organizacinę struktūrą, kad LF yra savarankiška ir demokratiška institucija, kad kiekvienas (asmuo ar organizacija) tampa visuotiniu LF nariu, įnešęs 100 dol., gali balsuoti ir būti renkamas į LF vadovybę LF narių metiniame suvažiavime, kuris yra pats aukščiausias organas. LF demokratiškas masas stiprėja ir tuo, kad nei asmuo, nei organizacija negali turėti daugiau balsų negu 5 proc. LF narių suvažiavime, nesvarbu, kokią sumą būtų aukojęs. Cituoju: „Taip pat LF tarybos ir valdybos pirmininkai tegali būti savo pareigose ne daugiau 3 metus iš eilės. Tokiu būdu yra užkirstas kelias vieno asmens išsiviešpatavimui LF vadovybėje“. Dr. Antano Razmos straipsnis citata: „Iki šiol LF ir JAV LB ryšiai yra tamsūs ir geri. Aš tikiu, kad jie tokie pasiliks ir ateityje“. Toliau jis rašo: „Kad nebūčiau apšauktas menku bendruomenininku, nors ir nepatogu girtis, bet išvardinsiu pareigas, kurias mėginu atlikti kuo geriausiai LB labui. „Sergu“ lygiai ir Lietuvos Bendruomenės, ir Lietuvos fondo „liga“. Lygiai branginu L. Bendruomenę ir Lietuvos fondą, nes jie abu gyvybiškai reikalingi lietuvių misijai, išiešojimui“. Citata: „Aišku ir visiškai suprantama, kad JAV LB nės veikla gauna didžiausią dalį kasmet LF skirstomų sumų, nes JAV LB darbai yra pa-

tys didžiausi užsienio lietuvių veikloje. PLB ir kitos organizacijos susilaukia LF paramos, jeigu lietuvių darbai svarbūs. Juos vertina ir paramą skiria LF pelno skirstymo komisija, susidedanti iš 3 LF tarybos narių ir 3 JAV LB Krašto valdybos skurtų narių“.

Straipsnio gale dr. Antanas Razma teigia: „Lietuvių fondas ir Lietuvos Bendruomenė atlieka milžiniškus darbus lietuvių misijoje išiešojimo ir jie abu turi tarpusavyje kooperuoti, o lietuvių visuomenė juos visapusiškai stipriai remti“.

Prieš porą savaičių LF nariams buvo išsiųsti kvietimai į 41-mą narių suvažiavimą. Skaitau lietuviškai LF narių nutarimus (rezolucijas) paruoštas iš anksto. Oficialūs LF narių nutarimai yra anglų kalba. Šis LF steigėjų tikslų. LF veiksmingai ir pastoviai rėmė lietuvių išlaikymą, sutartinai su JAV LB trimis atstovais paskirstydami metinį pelną.

1. Perskaicius tokius sakinius, aš net aiktėjau. Ar Lietuvos fondas jau nėra lietuviams ir ten jau nėra šoma ir nekalbama mūsų lietuvių kalba? Juk pirmieji LF įstatai buvo lietuvių kalba ir tik po to buvo išversti į anglų kalbą. Taip buvo kartojama keičiant įstatus, taip turi būti ir dabar. Ar dėl to lietuvių kalba išmesta, kad dabartinės LF vadovybės pasamdytas amerikietis advokatas nemoka nei lietuvių kalbos, nežino nei JAV lietuvių išiešojimo padėties?

2. 2004 m. vasario 19 d. Lietuvos fondo direktorių taryba, slapta ir plačiai lietuvių visuomenei nei nežinant, nusprendė, kad LF naudai visi dabartiniai LF įstatai būtų panaikinti ir nauji LF įstatai, surašyti anglų kalba pridėtam „Exhibit A“ dokumente (formoje), būtų priimti (patvirtinti) kaip nauji Lietuvos fondo įstatai.

Kodėl turi būti keičiami LF įstatai? Ar buvo tartasi su JAV LB Krašto valdybos atstovais? Man anglų kalba surašyti įstatų nesuprantami, kaip ir daugeliui LF narių. LF nariai yra pasimetę. Stebinančiai įžulę LF vadovybės pasiūlyma tenka laikyti, kaip bandymą pagrobti visuomeniniais pagrindais sudarytą fondą, ir jį valdyti „išrinktiems ir palaimintiems“ LF vadovybėje. Jau kuris laikas niekas iš suvažiavusių narių negali pakliūti į LF tarybą, o „pakliūta“ tik iš anksto LF vadovybės parinkti „palaiminti“ ir jai paklusnūs. LF nariai įgalioja dažniausiai tuo asmenis, kurių pavardės su adresais prie igaliojimų (proxies) surašytos pavardės su adresais „palengvinimui“. Tie igaliojimai tikrai neatstovauja to LF nario, bet jo balsą naudoja vienas iš „palaimintųjų“. Floridoje vienas žinomas LF tarybos narys rašė gražius laiškus fondo nariams, juos vaišino, prašydams tik jį įgalioti LF suvažiavime ir jam patikėti balsus.

3. Lietuvos fondo komisijos. Visai nekalbama apie JAV LB atstovavimą pelno skirstymo komisijoje „LF direktorių taryba, direktorių daugumos nutarimu gali sudaryti vieną ar daugiau komisijų, įskaitant LF pelno skirstymo, LF finansų ir LF įstatų, turinčių du ar daugiau direktorių, kurie sudaro komisijos narių daugumą“ (lietuviškas anglų kalba surašytų įstatų vertimas, išsiuntinėtus LF nariams). Kur dingio dr. Antano Razmos užtikrinimas, kad pelno skirstymo komisijoje dalyvauja 3 LF tarybos nariai ir 3 LB paskirti nariai?

4. Direktoriai. LF reikalus tvarko LF direktorių taryba. Ji

renka vieną (1) metų kadencijai LF tarybos, LF valdybos, korporacijos sektorių ir kitus LF valdybos rekomenduotus LF korporacijos pareigoms. Pareigose einamų metų skaičius visai neapibrėžtas. Kur dingio taip neseniai dr. Antano Razmos straipsnyje pabrėžtas teigimas, kad „LF tarybos ir valdybos pirmininkai gali būti tik 3 metų iš eilės. Tokiu būdu būtų užkirstas kelias vieno asmens išsiviešpatavimui LF vadovybėje“. Jau dabar LF valdybos pirmininkas savo pareigose yra penkti metai, o LF tarybos pirmininkas jau ketvirtus.

5. Likvidavimas. LF direktorių tarybos siūlymu, LF gali būti likviduotas ir jo turtas išdalintas LF direktorių tarybos suauktame LF narių susirinkime, svarstant LF likvidavimą, jei tokiame susirinkime ne mažiau kaip trys ketvirtieji (3/4) dalyvaujancijų registruotų balsų nutaria likviduoti Lietuvos fondą.

Tuose naujuose siūlymuose įstatuose nėra nei žodžio apie LB. Vadinasi, nauji siūlymai LF įstatai išjungs bet kokią LB įtaką ir tolimesnę LF veiklą, jo pelno padalinimą ir net LF likimą.

Be abejo, kaip dabartinis LF tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma yra ne tik susipažinęs su tais naujais siūlymais LF įstatais, bet taip pat didele dalimi lemia jų šitokią sudėtingumą, kuriame visiškai sąmoningai LB yra išjungta, ignoruojama ir neturės ne tik įtakos, bet ir jokio balso LF ateities veikloje. Bet kur dingio jo įsitikinimas, išreikštas 1996 m. „Lygiai branginu Lietuvos Bendruomenę ir Lietuvos fondą, nes jie abu yra gyvybiškai reikalingi lietuvių misijai išiešojimo? Argi dabar jam nebe abu, nebe LB, o tik LF yra gyvybiškai reikalingas „lietuvių misijai išiešojimo“, o gal, pagal jį, iš viso lietuvių misija išiešojimo nebereikalinga? LF siūlomi įstatai anglų kalba (kodėl ne lietuvių?) atskleidžia LB nuo LF, tikrai grauna ir vienos, ir kitos organizacijos lietuvių misiją išiešojimo.

Ar gali vienas LF įkūrėjas (dr. A. Razma) pasirašyti po tais naujais įstatais ir už juos balsuoti? Šie naujieji LF sumanyti įstatai visai neturėtų būti šiame LF narių suvažiavime pateikti balsavimui. LF nariai turi reikauti, kad būtų sudaryta speciali komisija iš LB ir LF atstovų, kuri peržiūrėtų įstatų, pataisytų, informuotų ir tik tuomet, kitame suvažiavime, juos priimtų.

Marija Remienė
LB ir LF narė

Broniaus Juodelio
klaidinanti apie Lietuvos
fondą informacija

Br. Juodelis cituoja teisingas sumas, bet neteisingus faktus. „Lietuvių fondas“ I knygoje — „Lietuvių fondo pirmasis dvidešimtmetis 1962—1983“ 80–81 puslapiuose cituojama 1,789,294.31 dol. suma yra teisinga, tačiau tai yra ne JAV LB aukos Lietuvos fondui, bet sumos, kurios buvo gautos iš įvairių asmenų, gyvenančių tose JAV LB apylinkėse. Bronius Juodelis, kuris paprastai yra labai skrupulingas ir kruopštus žmogus, turėjo toliau susipažinti su knyga ir piktai įvardinti: 309–310 puslapiuose radęs JAV Lietuvos Bendruomenės vienetų ir jų suauktojų sumų sąrašą su bendra 36,030

dol. suaukto suma. Lietuvos fondo pareiškime buvo duotas aiškus kreditas JAV Lietuvos Bendruomenei už pagalbą, suteikiant pirmus du milijonus dolerių. Tačiau to negalime sakyti dėl kitų 13 milijonų dolerių sutelkimo.

Dr. Antanas Razma
Tarybos pirmininkas
Povilas Kilius
Valdybos pirmininkas

Skirstome ar duodame?

Perskaicius Lietuvos fondo valdybos pirmininko Povilo Kiliaus ir LF tarybos pirm. dr. Antano Razmos straipsnį balandžio 24 d. „Drauge“, pastebėjau, kad Lietuvos fondas „dalina pinigus“, ne juos „skirsto“. Pinigus daliname vargšams, elgetoms. Skirstome pinigus tiems, kurie juos teisėtai užsidirbo.

JAV Lietuvos Bendruomenė surinko 86 proc. pradinio LF įnašo, todėl, jei LF dalina tuos

pinigus, o ne skirsto, vadinasi Lietuvos fondo taryba ir valdyba save laiko tų pinigų savininkais, nenorėdami pripažinti, kad pinigai surinkti iš sunkiai dirbančių LB narių.

P. Kiliaus ir dr. A. Razmos mintys, kad lėšas Lietuvos fondui suaukoko ne Lietuvos Bendruomenės nariai, o pavieniai asmenys (vadinasi LB nepriklausantys) yra klaidingos. Reikia žiūrėti į duomenis, kiek LB narių tapo LF nariais, tikėdami, kad Lietuvos fondas remia Bendruomenės sukurtas lietuvių išlaikymo organizacijas, skirstydamas lėšas demokratišku būdu, sykiu su JAV Lietuvos Bendruomenės atstovais. JAV LB sudaro kiekvienas lietuvis, gyvenantis Jungtinėse Valstijose. Tai jų įnašas į LF reikia skaičiuoti, ne vien LB tarybos narių, tada ir bus aišku, kiek Lietuvos Bendruomenė davė įnašų Lietuvos fondui.

Aušrelė Sakalaite
JAV LB Vidurio vakarų
apygardos pirmininkė

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SKELBIMAI

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykę, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Poveikis paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS

KOKYBIŠKAI IR NEBRANGIAI
tvarkome mašinų skardas, atlaikstame rūmus, spakliuojame ir dažome. Tel. 708-201-0586; mob. 630-926-5768, kviešti Algirdą.

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metų)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jariūnienė, Virginija Smukaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

AS Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

IŠNUOMOJO

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600 — \$640; 2 mieg. — \$680 — \$720.
Tel. 630-910-0644, Jana.

APT. FOR RENT
3 rms., 1 bdrm., 2nd floor, appliances, coin-laundry, owner heated, \$350 per month + 1 1/2 security, 71 st. & Spaulding. 773-581-7883.

IŠNUOMOJAMAS 2 mieg.
NAMAS arti 55 Pl. ir Longdale (3700 W). Svetainė, valgomoji, virtuvė, neįrengtas rūšys, kiemas, 2 automobilių garažas. Tel. 773-443-4433, 630-241-7292 (mob.)

Čikagoje vieši žymi Lietuvos aktorė **OLITA DAUTARTAITĖ**. Gegužės 15 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje įvyks jos spektaklis „Įtmyri išpažintis“. Autorius I. Bergmanas. Rež. V.V. Landsbergis. Po spektaklio aktorė padainuos keletą „liurirų“ romansų. Bus vaizdas, muzika ir, jeigu publika pageidaus, šokiai. Bilietai parduodami „Lietuvių“ „Seklyčioje, „Lithuanian Plaza Bakery & Deli“ Rengia teatras-studija „Kaukė“

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21 Pro-Team
Bus: 708-361-0800
Voice Mail: 773-454-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.j.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIŪLO DARBĄ

SPA CONSTANTINE REIKALINGI
• manikiūristai
• masažistas-terapistas
• odos priežiūros specialistai-estetikos
Tel. 708-945-8051, Conie.

SEMI-TRAILER MECHANIC.
Busy fleet shop needs experienced semi-trailer mechanics. Third shift positions open. Good pay and benefits. Must be able to read and speak English. Call for appointment. 773-379-9711, ext 117.

Installers wanted windows, doors, aluminum siding.

Experienced only
708-645-0055

PERSIUNČIAME Į LIETUVĄ REMONTUOJAME PARDUODAME

NAUJOS FINANSAVIMO BŪDAI PADEDA ME ĮSIGYTI AUKCIONUOSE
TEL: 708-430-6880

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS SIŪSKITE

TIK PER ATLANTIC Express Corp.
SAUGU, GREITAI IR PATIKIMA.
8801 S 78th Ave. BRIDGEVIEW, IL 60455
Tel. 708-599-9680; 800-775-7363
2719 W 71st St, CHICAGO, IL 60645.
Tel. 773-434-7919

Gerbiami lietuviai,
Jei šiuo metu darba arba parduodate savo darbą, prašau skambinkite tel. 773-585-4249, rašykite darbai@draugas.org
arba siųskite fakso 773-585-8284 šiai dienai turime apie 70 lietuvių, ieškančių darbo. Šie žmonės gali dirbti įvairius darbus, pradedant žmonių priežiūra ir baigiant valymais. Būtų malonu, jei jus padėtų mūsų savarankiškas įsikurti Amerikoje ir susirasti darba. Laukiame jūsų pasiūlymų ir pagalbą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

VARŠUVA.

Lenkijos sostinėje ketvirtadienį, policijos duomenimis, susirinko apie 3,000 antiglobalistų, kurie žygiuoja Varšuvos gatvėmis, reikšdami protestą prieš Europos Sąjungos (ES) plėtros išvakarėse surengtą Europos ekonomikos forumą. Anksti policija nurodė, kad į Varšuvą per kasmetinį trijų dienų Europos ekonomikos forumą gali susilūsti apie 15,000 demonstrantų. Baimindamiesi antiglobalistų riaušių, pareigūnai sostinėje ėmėsi sustiprintų saugumo priemonių. Demonstrantų kolo na tvarkingai ir be jokių nesuipratimų jau nužygiavo apie 3 kilometrų ir pasiekė miesto centrą. Protestuotojai, daugiausia jauni žmonės, neša juodos ir raudonos spalvų vėliavas bei didelius plakatus su užrašais: „Ne — Irako okupacijai“, „Neliekiate kraujo dėl naftos“, „Nutraukite pasaulinį terorizmą“, „Kapitalizmas žudo, nužudykite kapitalizmą“, „Kapitalizmas — kanibalizmas“.

RYGA.

Atsakydama į Latvijos sprendimą išsiųsti vieną rusų diplomata Rusijos užsienio reikalų ministerija latvių ambasados Maskvoje pirmąjį sekretorių Jurij Poikan ketvirtadienį paskelbė nepageidaujamu asmeniu ir nurodė jam per dvi dienas išvykti iš valstybės. Oficialiai pareiškta, kad diplomatas išsiunčiamas už veiklą, nesuderinamą su diplomato teisine padėtimi ir kenkiančią Rusijos tikslams. Latvijos Užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Maris Riekstinis patvirtino, kad buvo gautas Rusijos dokumentas apie latvių diplomato išsiuntimą, tačiau ministerija to diplomato pavardės nenurodo, nes nenori „reklamuoti šio reikalo“. M. Riekstinis pabrėžė, kad Latvijos diplomato išsiun-

mas yra „visiškai nepagrįstas“ ir išreiškė apgailestavimą, kad „Rusija nusprendė tokiu būdu atsakyti į rusų diplomato išsiuntimą iš Latvijos“. Jis taip pat nurodė, kad Latvijos URM „įvertins šio žingsnio įtaką dvišaliams valstybių santykiams“. Balandžio 23 d. M. Riekstinis kvietė Rusijos ambasadorių Latvijoje Igor Studenikov ir įteikė jam notą dėl nederamų vieno diplomato veiksmų.

LONDONAS.

Visi 10 žmonių, kurie buvo suimti per šio mėnesio antiteroristines operacijas Šiaurės Anglijoje, jau paleisti nepateikius jiems jokių kaltinimų. Devyni vyrai ir moteris, kurie, kaip pranešama, yra kilę iš Šiaurės Afrikos ir Irako kurdų regiono, buvo suimti „įtarus juos ryšiais su teroro aktų vykdymu, rengimu ar kurtymu“. Paskutiniai keturi itariamieji buvo paleisti praėjusią naktį, vienas jų turi būti išsiųstas į Šiaurės Afriką. „Tyrimas vyksta ir dar kurį laiką vyks“, sakė Manchester policijos viršininko pavaduotojas David Whallon.

ARTIMIEJI RYTAI

FALLUJAH-BAGHDAD.

JAV jūrų pėstininkai penktadienį pradės atsitraukimą iš Fallujah pietinio pramoninio rajono, kurį buvo užėmę tris pastarąsias savaites, pranešė JAV kariuomenės vadas. Pirmojo bataliono 5-ojo jūrų pėstininkų pulko kariai pasitrauks iš šios zonos, kurioje saugumo kontrolę perims irakiečių saugumo pajėgos, sakė pulkininkas leitenantas Brennan Byrne. Pasak B. Byrne, po to jūrų pėstininkai atsisitrauks ir nuo šiaurinės Fallujah miesto ribos, ties kuria pastaruoju metu vyko inirtinčiausi JAV pajėgų ir sukilėlių susirėmimai. Tačiau neišaiškina, kiek dienų užtruks šių pajėgų atitraukimas. Pranešama, kad

jūrų pėstininkai perduos miesto kontrolę Fallujah apsaugos armijai, iki šiol negirdėtai saugumo organizacijai. Fallujah ketvirtadienį susitikę Irako genčių vadai tarėsi, kaip pasiekti susitarimą, kuris įtikintų sukilėlius nusiginkluoti, o jūrų pėstininkus — pasitraukti iš jų užimtų pozicijų mieste. Tuo tarpu devyni JAV kareiviai žuvo per ketvirtadienio išpuolius Bagdado rajone. Sprogdus automobilyje buvusiai bombai, aštuoni kareiviai žuvo, o dar keturi buvo sužeisti. Per kitą išpuolį, kuris parėciais buvo įvykdytas Bagdado rytuose, žuvo vienas JAV karys. Šiuo atveju buvo šaudyta iš granatsvaizdžių.

JERUZALĖ.

Tarpinis tyrimas parodė, kad Izraelio prokuratūra neturi pakankamo pagrindo kaltinti ministrą pirmininką Ariel Sharon ėmus kyšius, trečiadienį pranešė Izraelio televizija. Televizija paskelbė grupės žinovų, kuriuos paskyrė generalinis prokuroras Menachem Mazuz, pranešimą. Kovą Izraelio valstybės prokurorė Edna Arbel oficialiai patarė apkaltinti A. Sharon jos tiriamojame byloje dėl korupcijos. Kaltinimo projekte buvo nurodyta, jog yra pakankamas pagrindas pateikti A. Sharon kaltinimus kyšininkavimu, kilus dėl nekilnojamojo turto skandalui, į kurį buvo įveltas jo sūnus Gilad ir verslininkas David Appel. Bylą tiriantys tardytojai teigia, kad verslininkas ir A. Sharon draugas D. Appel 1999 m. pasamdė A. Sharon sūnų Gilad ir sumokėjo jam kelis šimtus tūkstančių dolerių, kad jis įkalbėtų tėvą padėti sudaryti nekilnojamojo turto sandorius, tarp jų ir dėl nebaigto statyti kurorto vienoje Graikijos salų. Tuo metu A. Sharon buvo Izraelio užsienio reikalų ministras. Izraelio premjeras neigė, kad buvo ėmėsis kokių nors ne teisėtų veiksmų. D. Appel taip pat atmetė kaltinimus.

Ikalčių byloje dėl korupcijos Sveikatos apsaugos ministerijoje daugėja

Atkelta iš 1 psl.

ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir sveikatos programų skyriaus vyriausiojo žinovo Arūno Sekono, įtariamo piktnaudžiavimu tarnyba, dalyvavimą visose komisijose ir darbo grupėse.

Iš viso atliekant ikiteisminį tyrimą apklausta daugiau kaip 20 asmenų, kaip liudytojas buvo apklaustas sveikatos apsaugos ministras Juozas Olekas, tačiau V. Junokas pažymėjo, kad visų asmenų apklausti dar nespėta, nes ikiteisminis tyrimas pradėtas tik balandžio 20 dieną.

Ministras J. Olekas teigė, kad jis aktyviai domisi tyrimu, tačiau atsisitadydinti dėl skandalo neketina.

Paklaustas, kaip vertina premjero Algirdo Brazauskio išsakytą kritiką dėl STT veiklos metodų, V. Junokas teigė, kad

premjeras išreiškė „žmogiškąją nuostata“, emocingai, nežinodamas, kaip kurių bylos aplinkybių, nes premjeras su ikiteisminio tyrimo medžiaga nebuvo supažindintas.

V. Junokas pabrėžė, kad Baudžiamojo proceso kodekso nuostatos dėl kardomųjų priemonių taikymo buvo pritaikytos tik tiek, kiek reikia, kad būtų užkirstas kelias paveikti kitus liudytojus ar paslėpti kai kuriuos dokumentus.

„Kai tik tie veiksmai buvo atlikti, ponas Dobrovolskis buvo paleistas. Jis buvo sulaikytas mažiau nei 48 valandas“, pažymėjo V. Junokas.

STT vadovo teigimu, buvęs ministras neturėjo pretenzijų dėl šio suilaikymo.

„Jis net džiaugėsi, kad galėjo vieną naktį pamiegoti“, sakė V. Junokas.

Dalia Grybauskaitė atsisveikino su Seimu

Vilnius, balandžio 29 d. (BNS) — Į Briuselį dirbti išvykstančią finansų ministrę Dalią Grybauskaitę laikinasis Seimo vadovas Česlovas Juršėnas pavadino teisingumo ranka, kurią „paskoliname Europai“.

„Ji buvo labai stipri vyriausybės narė, kurios rankos kietumą jautėme visi, pradedant nuo Seimo vadovų, tačiau tai buvo teisingumo ranka. Ji nešė pinigų bet kam, kas prašė, nors prašė aukštai stovintis ar sėdintis“, po vyriausybės valandos Seime sakė Č. Juršėnas.

Ketvirtadienis buvo paskutinė D. Grybauskaitės darbo diena vyriausybėje — penktadienį ji išvyksta į Briuselį, kur iki lapkričio dirbs kartu su švietimo ir kultūros komisare Vivia-

ne Reding.

D. Grybauskaitės teigimu, treji jos darbo Finansų ministerijoje metai buvo gražiausi karjeroje.

Pasak buvusios ministrės, Lietuvos ekonomikos augimo tempus nulems tai, kaip bus įsavinamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos.

„Ekonomika ir toliau augs, nors truputį mažesniais tempais, apie 7-7.5 proc. per metus, tačiau augimo tempus paspartinti gali mūsų gebėjimas šių metų pabaigoje ir 2005 metais aktyviai naudoti struktūrinių fondų lėšas“, po atsisveikinimo su Seimo nariais sakė D. Grybauskaitė.

Ji tikino nei išorinių, nei vidinių grėsmių valstybės finansams nematanti, tačiau teigė,

Tuo pačiu V. Junokas pažymėjo, kol kas neketinantis trauktis iš užimamų pareigų, nors prieš kurį laiką po susitikimo su A. Paulausku yra „pamąstęs“ apie galimybes dirbti ramesnį darbą.

„Dar esu reikalingas Specialiųjų tyrimų tarnybai. Darbai turi būti atlikti iki galo“, sakė V. Junokas, pridūręs, kad tolimesnė savo veiklą įsivaizduojas tik kovojant su kyšininkavimu.

V. Junokas A. Paulauskui taip pat pateikė 4 mėnesių STT veiklos ataskaitą, informavo apie atliekamus ikiteisminius tyrimus. Jų STT šiuo metu atlieka daugiau nei 100.

„Laikinasis prezidentas prašė aktyvesnės STT veiklos tiriant stambios korupcijos atvejus, kad jie neužsitęstų ir operatyviai vyktų“, sakė V. Junokas.

kad ekonomikos plėtrą labiausiai sutrikdyti gali priešrinkiminis politinis populizmas, nepagrįstas išlaidavimas ir biudžeto deficitų didinimas.

Lietuvos finansų pasirošimą įsilieti į Europos Sąjungos rinką D. Grybauskaitė įvertino „aštuntuku, devintuku dešimties balų skalėje“.

D. Grybauskaitė vertinama ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, kur ji lyginama su Margaret Thatcher.

„Wall Street Journal“ prieda, kad D. Grybauskaitė laikoma tvirta tiek sprendžiant finansinius reikalus, tiek fiziškai. 47 metų politikė, turinti juodąjį karatė diržą, savo valstybės biudžeto deficitą apkarpe nuo 8.5 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP) iki 1.2 proc.

A. Mamontovas.

A. Mamontovas — ES festivalio Berlyne žvaigždė

Pirmąją Europos Sąjungos naujų narių priėmimo dieną Berlyne vyksiančiame muzikos festivalyje ryškiausiai žibės Andriaus Mamontovo žvaigždė. Lietuvos atlikėjo pasirodymas vainikuos dvi dienas trukusiantį renginį, kuris prasidės dar Europos Sąjungos plėtros išvakarėse, balandžio 30 dieną, ir baigsis kitą dieną dešimčiai naujų valstybių tapus Europos Sąjungos narėmis.

Organizatoriai žada, kad šis festivalis bus vienas didžiausių renginių, švenčiantis naujų valstybių įstojimą į Europos Sąjungą. Berlyne širdyje, prie Brandenburgų vartų, koncertuos roko, pop, „world music“ atlikėjai iš dešimties naujų Europos Sąjungos valstybių. Projekto organizatoriai pagrindine festivalio žvaigžde paskelbė Andrių Mamontovą, kuriam patikėta užbaigti šio festivalio programą.

„Tai didelė garbė. Berlynas yra vienas mano mylimiausių miestų, kuriame lankausi kasmet nuo 1989-ųjų. Kazkada stovėdamas prie Brandenburgų vartų Rytų Berlyno pusėje ir stebėdamas pasieniečius, saugančius garsiąją Berlyno sieną, nebūčiau patikėjęs, kad kažkada toje vietoje dainuosiu savo dainas. Man tai daugiau nei dovana. Berlynas yra, ko gero, labiausiai atspindintis Europos istoriją miestas, todėl ypatingai švęs naujų Europos narių prisijungimą“, sakė dainininkas.

Praėjusiais metais Andrius Mamontovas sukūrė lietuviškąją Europos Sąjungos himną „Laisvė tavyje“ ir šią dainą kartu įrašyti pakvietė Marijų Mikutavičių, Astą Pilypaitę, Edmondą Kučinską, Egidijų Sipavičių, „B'Avariją“, „G & G sindikatą“ ir kitus atlikėjus. „Laisvė tavyje“ tapo baigiamuoju akcentu Europos Sąjungai

skirtame koncerte, kurį praėjusį metų gegužės mėnesį, artėjant referendumui, tiesiogiai iš Vilniaus Katedros aikštės transliavo TV3, LTV ir TV4 televizijos.

Balandžio 30-gegužės 1 d. Berlyne organizuojamo festivalio tikslas yra populiarinti naujų Europos Sąjungos valstybių kultūrą, todėl Andrius Mamontovas savo pasirodymu metu dainuos tiek anglų, tiek lietuvių kalba. Andriui Mamontovui ir kartu su juo į Berlyną vykstantiems muzikantams, Arnoldui Lukošui, Eimantui Belickui bei Meinardui Brazaičiui, įvaizdį kuria Juozas Statkevičius.

Ruošdamasis daugiau nei valandos trukmės savo pasirodymui Berlyne, balandžio 25 dieną Andrius Mamontovas surengė koncertą Vilniuje, prie prekybos ir pramogų centro „Akropolis“. Koncerte buvo pristatytas ir šią savaitę prekyboje pasirodantis Andriaus Mamontovo kompaktinis singlas „Pavasariniai žiedai“, kuriame muzikos gerbėjai be titulinės dainos ir jos vaizdo taip pat ras retų įrašų ir niekur neskelbtą Andriaus Mamontovo dainą „Aitvarai“.

„Pavasariniai žiedai“ naujai atgimė šiais metais vykusiu „Bravo“ apdovanojimų metu, kuriuose Andrius Mamontovas laimėjo geriausio albumo ir geriausios dainos apdovanojimus. Andriaus Mamontovo atlikta nauja ir intriguojanti „Pavasariniai žiedai“ versija sparčiai išpopuliarėjo ir pasiekė aukštumas radijo stotyse. „Pavasariniai žiedai“ pakilo į „Radiocentro“ „Lietuvos Top 20“ trejetuką, pasiekė „M-1 Top 40“ dešimtuką ir dvi savaites karaliavo pirmoje radijo stoties „Laluna“ vietoje.

Vaidas Stackevičius

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Didesnioji dalis visuomenės nepakankamai suvokia bei sunkiai nustato teisę į privatus gyvenimą. Tuo tarpu viešosios informacijos rengėjai dažnai naudojasi žmogaus teisiniu neišprusimu ir „noru“ tokiu būdu viešai išgarsinti. Itin dažnai privatumo pažeidimus patiriantys asocialūs, mažiau išsilavinę asmenys dažniau kreipiasi į LNK „Teismą“ nei Lietuvos Respublikos teismus.

Tokią išvadą daro Žurnalistų etikos inspektorius Romas Gudaitis, balandžio 13 d. Seime

pristatęs 2003–2004 m. veiklos ataskaitą.

Ataskaitoje pažymima, jog asmens garbės ir orumo skundų nagrinėjimai teismuose dažnai būna problematiški dėl itin ilgą laiką trunkančių teisminių procesų, dėl daugeliu sunkiai pakeliamų su teismo procesu susijusių išlaidų, todėl šioje situacijoje savotiška išeitimi tampa ikiteisminis skundų nagrinėjimas Žurnalistų etikos inspektoriatu tarnyboje. Deja, viešosios informacijos rengėjai dažnai linkę neatsižvelgti į Žur-

DRAUGAS, 2004 m. balandžio 30 d. penktadienis

5

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalauskaitė

Twenty third lesson. (Twenty third lesson) — Dvidešimt trečia pamoka.

Mother's Day. (Mathers Day) — Motinos diena.

I am planning to take my mother out to dinner for Mother's Day. (Ai em plėning tū teik mai mather aut tū diner for Mathers Day) — Aš planuoju išsivežti savo mamą pietauti Motinos dieną.

My mother lives in Lithuania, too far for us to get together for the occasion. (Mai mather livs in Lithuenija, tū far for as tū get together for tha okeizian) — Mano mama gyvena Lietuvoje, per toli mums ta proga sueiti.

How are you going to wish her a happy Mother's Day? (Hau ar jū going tū uis her e hepy Mathers Day) — Kaip tu ją pasveikinsi su Motinos diena?

I plan to call a flower shop and send her a bouquet of flowers. (Ai plėn tū kol e flauer šap end send her e bukei af flauers) — Aš planuoju paskambinti gėlių parduotuvei ir nusiųsti jai gėlių puokštę.

Can you do that from the United States? (Ken jū du thet fram tha Junaited Steits) — Ar tu tą gali padaryti iš Jungtinių Valstijų?

Yes, if the flower shop is affiliated internationally.

(Jes if tha flauer šap iz afilijeited internešianaly). Taip, jeigu gėlių parduotuvė yra įsijungusi į tarptautinį tinklą.

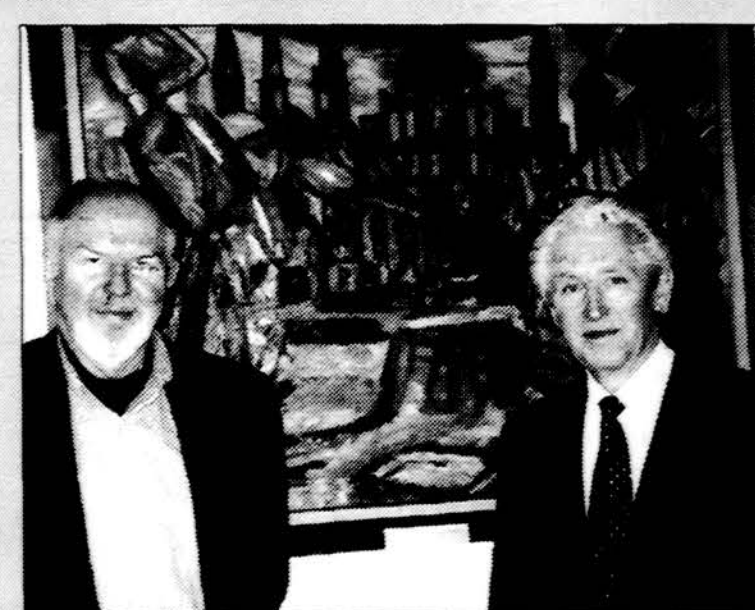
I am glad my mother lives close by, I get to see her a couple of times a week. (Ai em glėd mai mather livs clous bai, ai get tū sy her a kapl af taims a vyk) — Aš džiaugiuosi, kad mano mama gyvena arti, aš galiu ją pamatyti pora sykų per savaitę.

It's difficult for me to be so far away from her, I really miss her. (Its difikalt for my tū by sou far auey fram her, ai rylly mis her) — Man sunku būti nuo jos taip toli, aš tikrai jos pasiilgstu.

Are you planning to go to Lithuania to visit her this summer? (Ar jū plėning tū gou tū Lithuenija tū vizit her this samer) — Ar planuoji šią vasarą vykti į Lietuvą ir ją aplankyti?

No, I plan to pay her way to visit us, if we can get her a visa. (Nou, ai plėn tū pey her uey tū vizit as, if ui ken get her e visa) — Ne, aš planuoju apmokėti jos kelionę mus aplankyti, jeigu galėsime jai gauti vizą.

Good luck, I hope that you are succesful. (Gud lak, ai houp thet jū ar sakesful) — Laimingai, aš linkiu, kad jums pavyktų.

Vilniaus universitetui šiemet sukanka 425 metai. Prieš 25 m., kai šis žymusis Lietuvos universitetas šventė savo 400 m. sukaktį, Bostono santaričiai ta proga universitetui padovanojo dail. Viktoro Vizgirdos specialiai Vilniuje nutapytą paveikslą „Vilniaus fragmentas“. Blokadose metu, visos siuntos į Sovietų Sąjungą ir jos okupuotas valstybes buvo iš JAV sustabdytos. Pagaliau, likus tik kelioms dienoms iki Vilniaus universiteto šventės iškilnių, paveikslas atplaukė į Odesą, o iš ten specialiu, prof. Jono Kubiliaus pasiūstą sunkvežimiu atgabentas į Lietuvą. Šis paveikslas tebepuošia VU rektoratą. Iš kairės: neseniai Vilniuje apsilankęs santarietis Romas Bričkus ir Vilniaus universiteto prorektorius prof. Juozas Vidmantis Vaitkus. Medical Technologies nuotr.

Namams Paskolos, Apdraustos Skaikaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

Romas Gudaitis
Žurnalistų etikos inspektorius

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

ANTRADIENI, GEGUŽĖS 4 D., „Draugas“ spausdins gegužės mėnesio renginių kalendorių. Pagaudojantys pateikti informaciją ir kalendorių, siųskite žinutes iki gegužės 3 d.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS muziejus maloniai kviečia į talentingo dailininko Roberto Keželio asmeninę tapybos ir skulptūros parodą, kurios atidarymas įvyks šeštadienį, gegužės 1 d., 4 v.p.p. Paroda veiks iki gegužės 31 d. Telefonas pasiteiravimui 773-582-6500.

MARQUETTE PARKO LIETUVIŲ namų savininkų draugija, turėjusi sėkmingą renginį spalio mėnesį, per A. Liepinaitį įteikė Pažaislio vienuolynui 100 dol. Vienuolyno vyr. seselė Remigija atsiuntė draugijai laišką, kuriame rašoma: „Brangieji, esame sužadintos Jūsų jautrumu ir gera širdimi. Nuširdžioje maldoje dėkojame Jums už didelę paramą Pažaislio vienuolynui. Mes tikime, kad dėka visų geradarių dosnumo, mūsų tėvynė Lietuva prisikels dvasiniam gyvenimui. Dėkingos melsime Gerąjį Dievą, neišsenkantį malonių šaltinį, kad Jis atlygintų Jūsų geroms ir dosnoms širdims“. Namų savininkų draugija dėkoja visiems, kurie dalyvavo renginyje, šeštadienį, spalio 12 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje ir tuo būdu prisidėjo prie šios aukos.

GEGUŽĖS 2 D., SEKMADIENI, po 10:30 v.r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Parko ir Čikagos pietvakarių apylinkių valdyba kviečia visus dalyvauti parapijos salėje. Pažymint labai svarbų įvykį Lietuvai ir mūsų visiems – įstojimą į Europos Sąjungą. Renginyje dalyvaus Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Kavutės metu dainuos Dalia Gedvilienė ir Agnė Gedvilaitė, o kartu ir mes visi.

LIETUVIŲ VERSLO TARYBA (LBC) gegužės 7 d., penktadienį, 7 v.v., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Bočių menėje rengia susipažinimo su Panevėžio verslininkų delegacijos nariais vakaronę. Linksme, šeimyninėje aplinkoje bus proga susipažinti su svečiais iš Panevėžio ir Utenos, išgirsti apie sėkmes ir rūpestius. O Čikagos ir apylinkių bendraminčiams puiki proga atnaujinti ryšius ir pasilinksinti. Bus lietuviškų patiekalų vakarienė (įėjimas ir vakarienė asmeniui 20 dol.), veiks baras su lietuvišku alumi. Kviečiama visuomenė. Dėl informacijos skambinti Indrei, tel. 312-337-6293, ar Antanui, tel. 630-766-1149, arba pranešti e-paštu: indrele@voyager.net.

KORPI GIEDRA METINĖS šv. Mišios įvyks šeštadienį, gegužės 1 d., 8 v.r. Palaimintojo Jurgio Matulio koplyčioje, Lemonte. Po to pusryčiai ir pabendraavimas Algirdo ir Ramintos Marchertų namuose.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šv. šeštadienį, gegužės 1 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos vyskupas Gustavo Garcia-Siller, M.Sp.S., mūsų vikariate 5, Čikagos vyskupijos paskirtas vyskupas. Vyskupas Gustavo Garcia-Siller labai domėjosi mūsų apylinkės reikalais ir parėmė Motinos Marijos beatifikacijos bylą. Prašome dalyvauti.

LIETUVIŲ OPEROS PAVASARIO šventė nesibaigė su „Truba-

duro“ opera, ją puoš dar vienas neeilinis kultūrinis renginys – puikus koncertas šv. sekmadienį, gegužės 2 d., 3 v.p.p., Jaunimo centre, Čikagoje. Programoje girdėsime svečius dainininkus iš Lietuvos, operos chorą ir vietinius solistus. Pasistenkime nepraleisti šio kultūrinio renginio, atvykime pabendrauti su Lietuvių opera, o svečiams solistams palinkėkime, kad grįžę Lietuvon savo daina keltų žmonių nuotaiką, dvasią – garsintų ir skleistų dainos meną ir lietuvių kultūrą tėvynėje ir pasaulyje. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“, 2711 W. 71st St., Chicago, o taip pat ir Jaunimo centre prieš koncertą.

LB ČIKAGOS PIETVAKARIŲ Marquette Parko apylinkės valdyba kviečia visus dalyvauti pabendraavime, kuris vyks sekmadienį, gegužės 2 d., po 10:30 v.r. Šv. Mišiu Marquette Parko parapijos salėje. Bus paminėtas Lietuvos įstojimas į Europos Sąjungą, dalyvaus Lietuvos konsulas, bus pyrago ir kavos. Visi kviečiami dalyvauti ir atšvęsti šį didelį lietuvių atsikimą.

KONCERTAI, SKIRTI MOTINOS DIENAI:

Gegužės 8 d., šeštadienį, 5 v.v. vakaro Mišios (lietuvių kalba), melsimės už mirusias mamas. Jau treji metai, kaip po mūsų bažnyčios skliautais skamba „Ave Maria“, skirta Dangiskai Motinai Marijai. Šiais metais šlovindami Dangiskąją Motiną, prašysime jos užtarimo ir amžinybės išlydoms savo mamoms. Giesmės atliks garsūs ir mums visiems jau gerai žinomi, mūsų mylimi solistai.

Gegužės 9 d., sekmadienį, 10:30 v.r. Mišiose melsimės už gyvas savo mamas. Visus kviečiame maldai, dėkojant Dievui už patį nuostabiausią ir brangiausią žemėje žmogų – Mamą. Po Mišiu parapijos salėje vyks koncertas, skirtas mamoms, kurį atliks iš Lietuvos solistai. Kviečiame ir laukiame atvykstant.

ŽIDINIO PAMALDOS SU ŠV. Mišiu auka ir rožiniu ruošiamas šeštadienį, gegužės 1 d., 6 v.v., Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje. Ta diena yra darbininko šv. Juozapo šventė. Per jo užtarimą prašysime Dievo palaimos mūsų darbams, veiklai ir gyvenimui. Visi nuširdžiai kviečiami pamaldose dalyvauti.

GEGUŽĖS 1 D., ŠEŠTADIENI, 6 v.v., Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Čikagoje, vyks Lietuvos Šaulių sąjungos 85 metų įkūrimo ir 50 metų atkūrimo sukakties minėjimas – banketas. Bus trumpa programa, vakarienė, šokių Aliganto Barniško grupė. Vietas užsisakyti tel.: 773-434-3713, 773-582-1076. Visi kviečiami į šią šventę.

GEGUŽĖS 2 D., 12:30 V.P.P. visi kviečiami į Pal. Jurgio Matulio misijos, Lemonte, didžiojoje salėje ruošiamus Motinos dienos pietus. Pabendrausime, bus trumpa programa, pietūs paruošiami Aldonos Soliūnišės, gros nuotaikingas orkestras šokiams. Stalus ir pavienes vietas prašome užsisakyti pas B. Kronienę, tel. 630-968-0184.

ŠV. SEKMADIENI ŠVČ. MERG. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave. yra ruošiami pietūs po 10 v. lietuviškų Mišiu. Tai paramos pietūs ses. Ramutei Budvyteitei, studijuojančiai Čikagoje, dirbančiai šioje parapijoje ir švenčiančiai savo viešniškų įžadų sidabrinį jubiliejų. Dalyvausime ir kartu pasidžiausime šia garbinga su-

lga laukta ir reklamuota „Trubadūro“ operos premjera jau praėityje ir atiduota muzikologų rankas įvertinimui bei lietuvių kultūros istorijos išsivijimo puslapiams. Stebint Mortonio gimnazijos auditorijoje maloniai nustebinsiu gausių žiūrovų skaičių, girdint entuziastingus plojimus solistams ir chorui spektaklio metu, o ypatingai uždangai atsiskleidus po spektaklio ir menininkams bei jų vadovams pasirodžius rampos šviesoje, kai publikai stovint pasigirdo audringi plojimai, galima buvo jausti, kad lietuvių visuomenė opera geria, ją mielai lanko. Turbut, nei vienas atvykęs Mortonio gimnazijos auditoriją, nesigailėjo praleidęs šią popietę su „Trubadūro“ premjera, nors gal kai kam ir aukštos atrodė bilietų kainos.

Po ilgų plovimų, uždangai paskutinį kartą užsisklendus, sceną užpildė menininkų bei lietuvių operos draugai; daugelis atėjo su gėlių puokštemis, bei spraksinčiais foto aparatais, šiam momentui įamžinti. Reikia pastebėti, kad daug gėlių dainininkams bei meno vadovams buvo įteikta jiems pasirodžius publikai po spektaklio.

Susitikimai, sveikinimai bei nusifotografavimai su lankytojais ant scenos neužsėdė ilgai – artistams reikėjo persirengti ir atiduoti sceninę aprangą, kurią reikės grąžinti kartu su dekoracijomis Anthony Stivanello kompanijai New York'e. Be to, visi lietuvių operos pakviesti svečiai skubėjo į Jaunimo centrą, kur jų laukė premjeros pabaigtųjų pokylis.

Atvykus į JC, didžiojoje salėje jautėsi šventiška nuotaika, skoningai padengti stalai, kuriuos puošė pamerktos įvairiaspalvės pavasarinės gėlės. Stalų tvarkymu bei jų puošimu pasirūpino apskrūjo valdybos sekretorė Virginija Savrimienė,

Šaunios „Trubadūro“ pabaigtuvės

jai talkino Elena Ablingytė, Gražina Burneikienė, Daina Sabaliauskienė, Danguolė Mackevičienė, Ramunė Rackauskienė ir pas ją viešinti solistė Valerija Balsytė.

Šventiška nuotaika jautėsi salėje ir tarp besibūruojančių svečių. Iš visų pusių sklido linksmos kalbos, premjeros išpūdziai liejosi su kaupu. Nuotaiką dar kėlė ir šalta atgaiva, ant gėrimais apkrauto stalo, apie kurį guviai su šypsniu sudirkinėjosi nuolatiniai valdybos talkininkai Antanas Valavičius, Algirdas Čepėnas ir Antanas Pauzolis.

Tarp kalbų ir pajuokavimų, pasigirdavo ir susirūpinimo gaidelės dėl maestro Alvydo Vasaičio sveikatos stovio. Bet su „Trubadūro“ premjera, nors gal kai kam ir aukštos atrodė bilietų kainos.

Po ilgų plovimų, uždangai paskutinį kartą užsisklendus, sceną užpildė menininkų bei lietuvių operos draugai; daugelis atėjo su gėlių puokštemis, bei spraksinčiais foto aparatais, šiam momentui įamžinti.

Reikia pastebėti, kad daug gėlių dainininkams bei meno vadovams buvo įteikta jiems pasirodžius publikai po spektaklio.

Šia kalba Vasaitis. Praneškite, kad Mortonio repeticioje šiandien nedalyvausiu, – pašposavęs maestro Alvydas.

Pirmininko nuomone, jei maestro, po kritiškos operacijos jau šposauja, tai labai gerai. Šią žinią visi su malonumu priėmė.

Kalbų ir juokų šurmulių pertraukė pirm. V. Momkaus balsas. Kvietia prie stalų, pabaigtųjų vaišėm. Nelengva užduotis, visi išsimaigė. Tačiau per dieną visi jau gerokai praalę, tai labai daug nėsiragina – užpildo kėdes.

Visus pasveikinęs, pirmininkas pakvietė kun. Jaunių Kelpšą sukalbėti maldą. Kun. J. Kelpšas palaimino vakarienę: prašė Aukščiausiąjį palaimos lietuvių operos darbams, jėgų

bei ištvermės jos darbuotojams. Vakarienę patiekė „Lithuanian Bakery & Deli“ apskrūjos šeimininkės.

Pavakarieniavus, vėl prabilo valdybos pirmininkas. Pirmiausia, jis prisiminė prieš metus Amžinybės iškeliauvusį ilgametį lietuvių operos ir valdybos narį Romą Burneikį. Susikaupe, Romą prisiminė tylos minute. Pirmininkas paminėjo svečių tarpe dalyvaujančių buvusį ilgametį lietuvių operos solistą Algirdą Brazilį, kuris dalyvavo su žmona Aldona. Sol. A. Brazilis tarė keletą lietuvių operai šiltų sveikinimo žodžių: linkėjo nepaluoti pasitaikančiuose sunkumuose; palinkėjo sėkmės ypač bandant pritraukti gerų vyrų dainininkų, vertų dabartinio moterų choro. Operos darbams paremti sol. A. Brazilis savo ir žmonos vardu įteikė 500 dol. čekį.

Pirmininkas paminėjo ir kitus dosnius, pokylyje dalyvaujančius remėjus: Ofeliją Baršketytę-Vainienę, paaukusią „Trubadūro“ pastatymui 3,000 dol. ir Kurtą Velį, atėjusį į talką su 1,000 dol. auka.

Kaip įprasta, buvo pagerbti trys lietuvių operos choro dainininkai – 10 metų išdavinę choristai. Visi trys šį sykį buvo jau naujieji ateiviai: Alina Bickienė, Egidijus Kancleris ir Birutė Mickevičienė. Jiems buvo palinkėta sulaukti 25 metų sukakties, kokios sulaukė ne vienas ankstesniosios kartos ateivis. Alina Bickienė ir Egidijus Kancleris tarė ir po trumpą padėkos žodį.

Valdybos pirmininkas širdingai dėkojo svečiams talkininkams iš Lietuvos, vietiniams solistams, chorui ir chormeisteriams. Pirmininkas taip pat padėkojo asmenims globojusiems svečius iš Lietuvos: Margaritai ir Vaclovui Momkams ir Juzei Ivašauskieni, suteikusiems viešnagės režisierui Eligijui Domarkui ir dirigentui Vytautui Virzonui; Virginijai ir Julijai Savrimams globojusiems sol. Valerijai Balsytės ir Elenai Ablingytei globojusiai net tris solistus – Vytautą Bakulą, Audrį Rubėžį ir Dainių Stumbrą. Jis taip pat reiškė širdingą padėką ir kitiems talkininkams už suteiktą vienokią bei kitokią talką, statant „Trubadūrą“. Reginali Narušienė, Mindaugui Baukui, Sigitai ir Anatolijui Šlutams, Edvardui Šulaičiui, Giedrei ir Juozui Končiams, Danutei Vidžiūnienei, Antanui

Valerija Balsytė ir Jurata Grabliauskienė.

Giedrė Končienė su vyru Juozu Končiumi.

gerai praėjusios premjeros, kai dabar gera nuotaika bei pakilęs apas, linkėtina nenuleisti rankų. Liko dar pora metų ir minėsime 50-ties metų lietuvių operos sukaktį. Tai bus neeilinė sukaktis, kuri ilgam liks lietuvių išsivijimo kultūros istorijoje. Ateinančiam sezonui linkime suglausti gretas – tikimės, kad maestro A. Vasaičio sveikata eis gėryn, ir jis pajėgs vėl perimti meno vadovo ir dirigento pareigas. Reikia paraginti, kad sugrįžtų ir anksčiau dainavusieji choristai, kurie dėl įvairių šeimyninių išpareigojimų negalėjo šiam spektaklyje dalyvauti, o taip pat, kad atsivestų ir daugiau dainininkų, galinčių įsijungti į operą mylinčių šeimą. Meno vadovui ir valdybai sekantis uždavinys yra parinkti chorui ir publikai patrauklią ir įveiktiną operą kitiems metams.

Smagiai praėjo „Trubadūro“ premjeros pokylio užbaigtuvės, o dar sėkmingiau pati premjera. Kaip susibalansuos išdinkinės kasos knygos – dar teks palaukti pakol bus apmokėtos visos sąskaitos.

Pagarba lietuvių operai – valdybai ir nariams už įdėtą trūsą ir parodytą rūpestį, statant šį puikų spektaklį, o rūpestį jiems buvo apsciai. Po

Linda Veleckytė, Vytautas Virzonis ir Vaclovas Momkus. Nuotraukos Edvardo Šulaičio.

„Draugo“ knygynėlyje

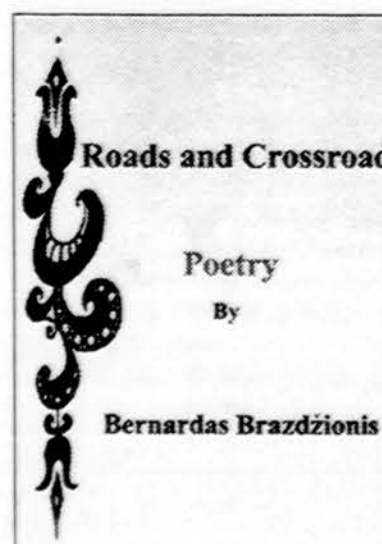
B. Brazdžionio poezijos knyga „Roads and Crossroads“

Tikejimas

Ieškom mes pasaulį
pilnaties –
Kartais randam, kartais
nesurandam,
Nenustojam net vidurnaktį
vilties,
Net nelaimių neužgijus
randam.

Ir kai žemę dengia debesys,
kai mirštami
Žiežula žiema visas gėles
apsninga, –
Tikim tėviškes dienų
ateitimi,
Tikim Viešpaties valia
teisinga.

Ši Bernardo Brazdžionio poezijos knyga išleista 2002 m. Joje sudėti poeto eilėraščiai lietuvių kalba, kartu su autentiškais Živilės Gimbutas, Auš-

ros Kubilius, Algio Žolyno ir kitų vertimais į anglų kalbą. Knygos kaina 10 dol. Šią ar kitas norimas knygas galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Skambinkite tel. 773-585-9500.

Spaudos apžvalga

JAU IŠLEISTAS ANTRASIS „PENSININKO“ NUMERIS

Nors „Pensininko“ redakcinė kolegija teigia, kad tai ne medicinos žurnalas, kaskart ji paskaitė randame naudingų sveikatos priežiūros patarimų. „Pensininko“ tikslas yra informuoti, o ne gydyti!

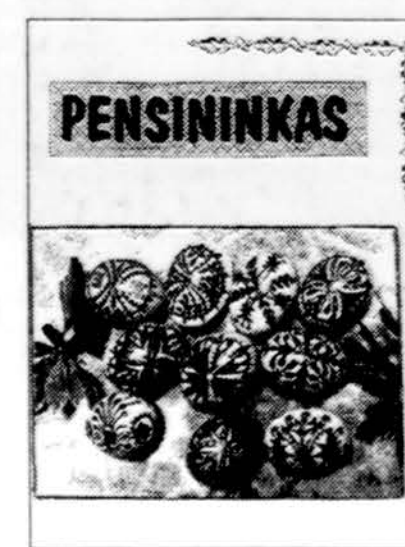
Šiame numeryje: punktais suskirstyti patarimai, kuriais turėtų pasinaudoti kiekvienas, einantis pas gydytoją, straipsnyje „Ka turtumėtė pasakyti daktarui vizito metu“. Atsirinkite kas jums tinka ir pasinaudokite! Gana išsamiai aprašyta įtampos problema, nevirškinimo problemos, kas apsaugo širdį, o kas ne – remiantis įvairia pasaulio spauda bei informacijos šaltiniais.

Pristatyta dr. Jono Adomavičiaus knyga „Atgimkime gerui“ ir straipsniai moters sveikatos temomis.

Dvasinės atgaivos kertele, kun. Rimvydas Adomavičius

svarsto apie laiko sąvoką ir jo reikšmę: „Ar brangini gyvenimą? Tad saugok jo laiką, nes iš jo susidaro gyvenimas“ (B. Franklin).

Sumani virėja pataria: kaip išsikepti morkų pyragą ir derinti maisto davinį sudėtis.

Dalis žurnalo skirta „Seklyčios“ visuomeniniam gyvenimui ir veiklai, su gausiu iliustracijų priedu.

„Pensininką“ leidžia JAV LB Socialinių reikalų taryba. Garbės redaktorius – Karolis Milkovaitis, redakcinė kolegija: E. Sirutienė, N. Jankutė-Uzubalienė, A. Šmulskienė.

Užsisakykite ir skaitykite „Pensininką“. Linkiu naudingo ir įdomaus skaitymo!

Parengia Vitalija Pulokienė

SKELBIMAI

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.